

Mūsų Obalsis:
Už Prograsą, Taiką ir
Demokratiją!

VILNIS

"Valdžia žmonių, žmonėm ir
per žmones, lai neišnyks
nuo šios žemės."
—ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XX, NO. 242.

SESTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 14 D., 1939 M., CHICAGO, ILLINOIS.

RAINIA TRYS CENTAL.

KASDIENA...

18c
Ajukš
Negeisk svetimo
Purvyne voliojasi

Tuliems abejojančioms Tamošiams aš noriu pastatyti sekamus klausimus:

Jeigu Sovietų Sąjunga nebūtų pasirašiusi nepuolimo sutarties su Vokietija, o vieton to būtų išstojusi karan prieš Vokietiją, tai Lietuva, kaip ir Lenkija, būtų buvusi didžiausio karo vieta. Ji būtų buvusi sunaikinta, nuteriota.

Taip, ar ne?

Jeigu Sovietų Sąjunga nebūtų įžygiavusi į Rytų Lenkiją ir nebūtų užėmusi okupuotus Lietuvos plotus, ar Lietuva būtų gavusi Vilnių?

Vilniaus Lietuva nebūtų gavusi, Vilnius būtų po Vokietija.

Taip, ar ne?

Reiškin, Lietuvai išėjo didžiausio naudon ir nepuolimo sutarties ir įžygiavimas Raudonosios Armijos Rytų Lenkijon.

Taip, ar ne?

Vadinasi, tie politikieriai ir plunksnabraižiai, kurie šunis korė ant boševikų, ant Sovietų Sąjungos, velijo Lietuvai ne gero, bet blogo. Jie buvo politiniai trumparegiai ir blizniečiai.

Ir kuomet tokie ponai persėsi į lietuvių visuomenės vadus, jiems reikia pasakyti ajukš!

"Ir mes arėme"—dabar gūriasi menševikiškos musės, roduodamos savo nuopelnus dėl Vilniau atgavimu.

Visos jų dainos ir tuščios kalbos per tukstantį metų nebūtų grąžinusios Vilnių Lietuvai, jeigu ne Sovietų politika ir Raudonosios Armijos spēka.

Tai ABC.

Jeigu teisybė, kad Lietuva reikalauja grąžinti Klaipėdą arba bent didesnių teisių Klaipėdos uoste, jeigu teisybė, kad ji reikalauja tos dalies lietuviškos Suvalkijos, kurios pasiėmė vokiečiai—tai gerai. Tam reikia priart.

Bet yra tokių lietuviškų agresorių, kurie nori visos Gardino žemės ir Augustavo. O šilpus nori net Karaliaučiaus.

Gardino karas gyvena gudai. Tik apie Druskininkus yra keli tukstantai lietuvių. Augustavo apskrity lietuvių visai nėra.

Nedarykit klaidos, kurią dar Lenkijos pilsdinkiniai. Šie prisiėmė tiek daug svetimatėjų, kad sprognimas pasidarė neįsėngiamas.

F. Bagočios teisingai pakrikštijo K. Jurgelionį, kad tai tik "pusė žmogaus".

Kuomet tas "pusė žmogaus" pradeda voliotis "Tėvynės" pirmam puslapy ir savo batais spardyti skaitytojus, tai tuoj darosi aišku, kad jis paveikė pelės ir žiurkės, kurios okupavo SLA namą. Apie jų atakas jis tiek daug rašė "Tėvynėje".

Pono Jurgelionio žinios yra biurų editorialiai ne tik prieš Sovietius, bet dabar jau ir prieš Lietuvą.

Smėkla nori pastoti kelių naujam gyvenimui!

Ponas Leonardas Šimutis nori pamatyti musų "tikrąjį veidą". Tamsta esi maloniai kviečiamas bile didiau uželti į "Vilnius" ofisą ir pažiūrėti į mūsų veidą. Tik mus būtų smagiiau, jei tamsta, atėjęs "Vilniui", nusiimtum kaukę. Tuomet mums būtų

LIETUVA REIKALAUJA KLAIPĖDOS KRAŠTO IR SUVALKŲ SRICIU

NEUIMT EMBARGO, SAKO SENAT. LA FOLLETTE

PARDAVINĖJIMAS KARINĖS MEDŽIAGOS TIKRIAUSIAI PRAUKUS MUSŲ SAJŲ IMPERIALISTINĖ KARĄ.

Washingtonas, spal. 13.—Sen. Robert La Follette vakar debatuodamas senate embargo nuėmimo klausimu kategoriskai pareiškė, kad "nereikia nuimti nuo karinės medžiagos embargo."

"Jeigu mes pradėsim parduoti amuniciją ir ginklus ir vienai ir kitai kariaujančiai pui, tai susidarys aplinkybės, kurios musų sąjį įtrauks į karą, nors mes jo ir nenorėtume," sakė sen. La Follette.

Senatorius La Follette aštriai kritikavo kurie agituoja, kad reikia padėti Anglijai ir Francijai šiame kare. Anot La Follette, šitas karas, kaip ir praėjus pasaujinis karas, yra imperialistinis ir kaip tokis ne įmus karas. La Follette nuomone, užtenkama Amerika sekė Anglijos udoeguoje užsienio politikos reikaluose. Dabar Amerika pakankamai yra stipri sudaryti nuosaugą politikos linijai. La Follette tvirtino, kad nuimti embargo ir įsikšti į praidėjus imperialistų karą daugiausia nori tie, kurie nepajėgia kovoti su ekonominiu kriziu namie ir dar tie, kuriem "ta kova jau namomai nusibodo."

Sen. La Follette pabrėžė, kad administracijos siulomas sumanytas nuimti embargo netikėtas dėlei šių priežasčių:

1) Pardavinėjimas ginklų ir amunicijos ir karo pabukų gaminiu žaliaus esmose aplinkybėse, bet žingsnis arčiau prie įsitraukimo į karą.

2) Siulomas bilijue yra daug sklykų karo šalinimam skelbti, kad ta ar kita keriaujanti pusė neigia musų bizniškas teises ir pasekmėj to, galime būti įtraukti į karą.

lengvinu žiūrėti, jog tamstos politinė fiziognomija atstovauja Lietuvos prabėjęs privilegijas ir interesus dabar valdančios grupės, o ne tėvynę Lietuvą.

Iš visų ne darbininkų laikraščių bekalbiškiausis apie Lietuvos sustarimą su Sovietų Sąjunga atsiliepė katalikų savaitraštis "Amerika" (Brooklyne). Iš jos rašo ištrauka bus paduota "Vilny."

Kai dalis katalikų linksta prie progresyvių galvosėnos, tai sudemoralizuoti "socialistų" likučiai arba su Dies'o komiteta, jau nebūna jo. Jų "čyfas" jau demuncijavo komunistus, kaip "svetimos valstybės agentus."

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje skolina Chicagos Lietuvių Auditorijai \$20,000. Tam buvo priešingas tik Jurgelionis.

O kaip jįsi mylėjo ta namą, gyvendamas Chicagoj! Tik ten jis matė ne žmones, o arklių kaupas. L. Pruseika.

Ties Shensi Provincija Labai Sumušta Japonai

Chungking, spal. 13.—Kinų kariniai šaltiniai tvirtina, kad Aštunto ratu pulkai paklojo 2-000 Japonų smarkiama susirėmime ties rubežium Shensi provincijos.

Nepasakoma kiek Aštunto ratu kareivių dalyvavo susirėmime, bet japonų buvo 40,000. Japonai aprupinti broniruotais automobiliais ir skardnoms tankų puolė raudonarmiečius iš aštuonių pusių. Raudonarmiečiai, vedami komunisto generolo Chu Teh, kaित्रia artilerijos ugnimi atrėmė įsiveržėlių puolimą, o paskui kontr-atakavo ir prieš išblaškė.

Turkija Sutikusi Uždaryti Dardanelius Atsitikime Karo

Berlynas, spal. 13.—Diplomatiniame sluosniam pranešta, kad tarpe Turckije ir Sovietų Sąjungos santykiai dar labiau sustiprėję, nežiurint, kad Anglija ir dėjo pastangas Turkiją įtraukti savo pusėn prieš Sovietius.

Po užsitęsusių derybų turkų užsienio reikalų ministeris sutikęs priimti Sovietų Sąjungos, kuriamis einant, Turkija uždarys Dardanelius bile šalies karo laivams, norintiems įplaukti į Juodąjį jūrą puolimui Sovietų Sąjungos.

Manoma, Suomija Taipgi Susitars Su Sovietais

Maskva, spal. 13.—Nežiurint Anglijos kurstymo, Suomija susitars su Sovietų Sąjunga, kaip jau susitarė Estija, Latvija ir Lietuva. Taip tvirtina neutralus politiniai stebėtojai.

Suomiai gerai žino, kad patys vienai negali apsiginti. Jie žino ir tai, kad jų silpnybė gintis yra pagunda fabistiniam agresoriam Suomiją užpulti. Sovietų Sąjungos vadai aiškina suomių valstybininkam, kad užpuolimas ant Suomijos, nežiurint iš kurios imperialistų pusės nebūtų, sudaro pavojų ir Sovietų Sąjungai.

Tėvas Užkloroformavo Nenormalų Tylikos Metų Berniuką

New Yorkas.—Louis Repouille, 38 metų žmogus, kelių vaikų tėvas, nužudė vieną savo berniuką, 13 metų amžiaus Raymondą ir pats pasidavė policijai pasiteisindamas, kad "negėljęs žūrėti į smaus kančias."

Nužudytas berniukas apsigimė fiziniai ir protiniai nenormalus. Jo kojų pirštai apacia viršun. Padarius ant smegenų operaciją, prarado regėjimą. Operacija daryta tikslu, kad pašalint silpnaprotystę. Operacija betgi nebuvo pasekminga.

Tėvas savo vienas buvo gyvu nabašniku: negalėjo vaikščioti, negalėjo kalbėti, negalėjo protaut ir negalėjo matyt.

Lenkas vaikutis sėdi nusimomis ant krūvos griuvėsių toj Varšuvos vietoj, kur pora valandų prieš tai stūksėjo namas, kuriame įsai su tėvais, broliukais ir sesutėmis gyveno. Tą namą sugriovė nazų bombininkai, kuriuos atmušti poniška Lenkijos vyriausybė nesugebėjo ir nenorėjo.

Esame Laisvi ir Nepriklausomi, Sako Estai

Talinas, spal. 13.—Estijos prezidento pareiškimą tautai, kad susitarimas su Sovietų Sąjunga visai nepažeidžia tautos savistovumą, vakar patvirtino ir kariuomenės vadas gen. Johan Laidoner.

Per radiją pasakoyte kalboje armijos vyriausius vadas sakė:

"Susitarimas su Sovietais visai nepaliecia musų šalies politinį sustatymą, bet užtikrina krašto nepriklausomybę", kurią vien estai niekaip nebūtų galėję apginti nuo nazų ar Anglijos imperialistų.

Anglija Leido Japonam Uzgriebti Kinijos Banką Sanchajuje

Sanchai.—Du dešėtkai japonų policistų užėmė Komunikacijos Banko trobėsį, kuris yra Kinijos valstybės banku. Banko trobės ir bankas yra angų koncesiniam zone.

Japonam užimant banką, angų autoritetai visai nesikiso. Tas aiškiai rodo, kad bankas grobta su angų žinia.

Lloyd George Spiria Chamberlainą Taikytis

Londonas, spal. 13.—Buvęs Anglijos premieras ir dabar vienas liberalų partijos vadų, Lloyd George, išleido manifestą prieš Chamberlaino politiką ir už taiką.

Anti-kar'ing manifestą Lloyd George pasiūlė paskelbti savo vadovaujamai politinei grupei "Council of Action for Peace and Reconstruction", kuri šiomis dienomis Londone turėjo konferenciją.

Manifeste buvęs premieras reikalauja Chamberlaino paskelbti karo tikslus ir parodyti norą pradėti derybas baigimui karo.

IR POPIEŽIUS NORĖTŲ, KAD SUOMIJA PATERTŲ NAZIAM.

Vatikanas.—Popiežiaus organas "Osservatore Romano" drėgina suomių ponus nesustarinti su Sovietų Sąjunga tokia prasme, kad Sovietų Sąjunga galėtų padėti Suomijai gintis nuo nazų ar Anglijos imperialistų. Popiežiaus laikraštis beveik atsimi sako, kad Vatikano labiau norėtusi matyt Suomiją pavergtą išs'ntinių agresorių, negu einant šviesu su Sovietais.

ALK TELEGRAMA LIETUVOS VALDŽIAI

SEIMO PIRMININKUI IR MINISTERIAM KAUNAS, LIETUVA.

Varde šimto tukstančių lietuvių Amerikos Lietuvių Kongresas reiskia džiaugsmo padaryta Lietuvos sutartimi su Sovietų Sąjunga ir atgavimu Vilniaus. Šia proga reiskiamė vilties, kad Lietuvos vyriausybė amnestuos politinius kalinius ir tuomi užkorduos tą svarbų įvykį visuotina tautos vienybe.

ALK SEKRETORIUS LEONAS JONIKAS 3150 SOUTH HALSTED CHICAGO, ILLINOIS.

SOVIETŲ SĄJUNGA PAŽADĖJUSI PADĖT ATGAUTI KLAIPĖDOS KRAŠTĄ IR SUVALKIJS SEINŲ SRITĮ

Lietuvos Liaudis Reikalauja Paleisti Politinius Kalinius

Kopenhagen, Svedija, spal. 13.—Lietuvos vyriausybė vakar pareikalavo diplomatiniu keliu, kad Vokietija grąžintų Lietuvai Klaipėdos kraštą su Klaipėdos uostu ir lietuviškas Suvalkijos sritis.

Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos naziai atpėšė pravašarį. Suvalkų lietuviškas sritis užėmė pora savaitių prieš tai. Suvalkų lietuviškas sritis naziai galėjo užimti tik todėl, kad Smetonos vyriausybė jų pirma neužėmė.

Patikimi šaltiniai tvirtina, Lietuvos pretenzijas prie Klaipėdos ir Suvalkijos sričių remia Sovietų Sąjunga.

Naziai Pradėsia Tikrą Karą Vakarų Fronte, Sako Berlynas

Berlynas, spal. 13.—"Delto kad Anglijos ir Francijos vyriausybės atmetė Vokietijos pasiūlymą taikytis, būsią tuoj pat pradėta tikras karas". Taip rašo visi Vokietijos naziniai laikraščiai.

Naziai mano, kad tikrą karą dar galėtų sulaukyti neutralių šalių ir ypač prez. Roosevelt'o įsikišimas, raginant Angliją ir Franciją taikytis.

Neutralsų karo ekspertai sako, tas "tikras karas" veikiausiai pasirodytų ore. Naziai aršiai bombarduotų Anglijos ir Francijos miestus, industrinius centrus ir sykiu lėktuvais pultų jūrų komunikacijas. Bet tuo patim Anglija ir Francija galėtų atsikmėkti ir Vokietijai, je sako.

Roosevelto Vienpusiškis Komunikatas Sovietų Sąjungai

Washingtonas.—Prez. Rooseveltas pasisakė spaudos atstovam, kad pasiusęs "asmeniško charakterio" Sovietų Sąjungos prezidentui Kalininiu raštą, kuriame išreikšęs pagedavimą, kad būtų išlaikyta "taikingi Suomijos ir Sovietų Sąjungos santykiai".

Atsakymo nuo Kalininio dar negavęs, bet tikisi gauti. Neutralsų politikai mano, jeigu Sovietų Sąjunga ir neatsakytų, tai už tai būtų atsakomingas pats Rooseveltas. Jeigu jam esą rūpi "taikingi Suomijos ir Sovietų Sąjungos santykiai", tai įsai turėjo "pagedavimo raštą" pasiųsti ir Suomijos vyriausybei.

Berlynas.—Nazų oficialiai šaltiniai teigia, kad Vokietija ant vandens ir ore kontroliuoja visą siaurinę jūrą. Anglijos karo laivai šioje srityje esą netekę užpuolamos jėgos.

ORAS

CHICAGOJ IR APIELINKĖJ—giedra ir gerokai šalta. Saulė teka 6:01, leidžiasi 5:11.

DIDELĖS MANIFESTACIJOS.

Chicago, Ill., spal. 13.—Lietuvos konsulas p-nas P. Daužvardis "Vilniai" perdavė tokią telegramą, gautą nuo Lietuvos vyriausybės:

"Kaunas, Lietuva, — Spalio 11 dieną visa Lietuva džiaugėsi Vilniaus atgavimu. Namai puošėsi tautinėm vėlavimu, mokyklos buvo uždaręs. Iyky mūziškos manifestacijos. Mios sveikino vyriausybę su sotinės atgavimu. Pasipylė gausios aukos nuolintam Vilnijos kraštui ir nuvargintų vilniečių jagelbui, kuri, artėjant šalčiam, kubiai reikalinga."

RUPINASI POLITKALINIAIS.

Berlynas, spal. 13.—Vokiečių trumpų bangų radio paskelbė žinią iš Kauno, kad besidžiaugiamos Vilniaus atgavimu mlie, demonstratyviai atėjo prie sankiųjų darbų kalėjimo Kaune ir mėgino paleisti politinius kalinius.

Vokiečių pranešimas sako, manifestantus užpuolė Smetonos policija ir išblaškė. Pirmu užpuolimo esą paleidus daugelį šuvių, o paskui ėmusi daugiau gaminiem lazdom.

Paliuosuoti politinius kalinius reikalaujamas keliamas visoj Lietuvos.

KARO BULETINAS

LONDONAS, spal. 13.—Anglijos admiraltija skelbia, kad nuskindino du nazų submarinus.

WASHINGTONAS, spal. 13.—Prez. Rooseveltas pareiškė, kad įsai nekreips atydos į netiesioginį Hitlerio pagedavimą, idant Amerikos prezidentas pasiųstų Anglijai ir Francijai taikytis su Vokietija.

BERLYNAS, spal. 13.—Gėrai reikalus žiną šaltiniai tvirtina, kad Vokietija atsiskleidė Italijos ir Sovietų Sąjungos vyriausybę nuomonės apie Chamberlaino aną dieną pasakytą kalbą atstovų bute. Ta kalba Anglijos "remieras atmetė Hitlerio pasiūlymą taikytis.

MAZI SUSIRĖMIMAI SUSIKAUPIA Į ISTISĄ FRONTĄ.

Paryžius.—Maži ir atskiri susirėmimai vakariniame fronte jau pradėję susilieti į istisą frontą.

"VILNIS" (The Surge)

LITHUANIAN LABOR DAILY Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$5.50; six months \$2.75. Chicago and foreign countries \$7.50 six months \$3.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 6 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50; half yr. \$0.75.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill., PHONE, VICTORY 1455 Entered as second-class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Chamberlainas Prieš Lietuvą

Chamberlaino valdžia dar kartą pasirodė, kaip mažųjų tautų priešas. Ji pranešė Lietuvos valdžiai, kad Vilniaus krašto įjungimas Lietuvos teritorijai yra neįteisėtas. Jo aktyve Vilnius ir Vilniaus kraštas pasilieka Lenkijos nuosavybe, nežuorint to, kad Lenkijos valdžios nebūna, o yra tikrai jos fikcija, sudaryta Paryžiuje. Chamberlaino valdžia turi savo biaurių rekordą, kaip mažųjų tautų graborius ir neprietelius. Tai ji įstumė graban Cekoslovakiją ir Austriją, tai ji uždavė mirtiną smugį Ispanijos demokratijai. Kuomet Hitlerio valdžia pasiėmė Klaipėdos kraštą, tai Anglija nesuntė Vokietijai protestų. Ji tik pareiškė Lietuvai simpatiją, išsildama gaidžio asarą.

Bet dabar, kada lenkų ponai nuskriausė, kada Lietuva atgavo tai, kas jai teisingai priklauso (net pagal lenkų pasirašytą Suvalkų sutartį), tai Chamberlaino valdžia viešai pasisako už buvusios Lenkijos dvarponių ir kapitalistų interesus. Kuomet pernai tai pati Lenkijos valdžia apipšė Cekoslovakiją, pasigrobdama Tesėno žemę, tai tuomet niekas negirdėjo iš Chamberlaino jokio protestų.

Didesnių veidmainių pasauly tur but nėra, kaip ta Anglijos valdžia.

Praradę Klaipėdą ir atgavę Vilnių, Lietuvos žmonės gavo labai stiprų įrodymą, kas yra jų draugai ir kas yra jų priešai. Sovietų Sąjunga, nuo pat Lietuvos susikūrimo, visometu stėjo už tai, kad Vilnius turi priklausyti Lietuvai. Kas gali nuginčyti tą faktą? Niekas. O ką stovėjo Anglija ir Francija Vilniaus klausimu. Jos visometu stovėjo už tai, kad Vilnius turi būti Lenkijos.

Chamberlaino karo tikslai tiek jau agręsyvus ir žulkiškiai, kaip ir Hitlerio. Kaip gi, kitaip galima aiškinti Chamberlaino grpmojimą Lietuvai, jeigu ne jo pasiryžimu atsteigti seną Lenkiją? O kas buvo senoji Lenkija, jeigu ne mažųjų tautų neprietelium, užpuoliku!

Čia jau ir išlenda visos ylos iš maišo. Bet Chamberlaino notas, įspėjimai ir grtvojimai nebeįgaudina Lietuvos. Lietuva dabar nežuorina. Jos žemių neliečiamybę garantuoja Sovietų Sąjunga, o ji savo žodžio nelaužo.

Tegul nepamarkauja tas lietsarginis politikierius. Jis neišgaudins nei Lietuvai, nei Sovietų Sąjungai.

Iš Kalėjimų Paleiskit!

New York "Times" ir "Chicago Tribune" praneša iš Kauno, kad ten, trečiadienio popietį, minia šturmavo Kauno bastiliją, reikalaujama piliuosuot politinius kalinius. Bet policijai, sakoma, pasisekė "augalėti komunistus."

Ne vien tik komunistai reikalauja piliuosuot politinius kalinius. Pernai, kuomet visojai Lietuvai buvo renkami parašai po atankimama peticija, po ją savo parašus padėjo ir katalikas Stulginkas ir liaudininkas Grinius ir tukstantai kitų nekommunistų.

Amerikos Lietuvių Kongresas taip pat pasuntė analogiška peticiją Lietuvos vyriausybei, su arti 20,000 parašų. Ir po ta peticija pasirašė tukstantai žmonių, kurie nėra komunistai.

Kuomet po Klaipėdos praradimo Lietuvos valdžioje įvyko šiokių tokių pasikeitimų, daug kas kaip Lietuvai, taip ir Amerikųj tikėjosi, kad Černiaus vyriausybė piliuosuot politinius kalinius. Ji suvyė žmones. Tie patys liaudininkai ir krikdeimai, kurie jėgo valdžion, užmiršo savo pasizadėjimus. Jie pasirodė civilių laisvių priešai. Po kauke tariamojo liberalizmo tunojo susirauksklės seno režimo veidas.

Tie, kurie laiko kalėjimuose geriausius Lietuvos sunus, nėra tautinės vienybės draugai. Jie yra jos priešai. Mes tikimės, kad platus sluoksniai Lietuvos visuomenės gyvai ir jautriai susirupins politinių

kalinių išlaisvinimu. Tiesiai nepakenciam, kad ypač dabar, kada Sovietų Sąjunga išliuosavo Vilnių Lietuvai, Lietuvos kalėjimuose butų laikomi komunistai ir kitų politinių įsitikinimų žmonės.

Paliuosuokit politinius kalinius! Mes, amerikiečiai, stipriai rėmėme ir remsime tą reikalavimą.

O j kalėjimus pasodinkit aukštus šmugelinkus, vagius ir liaudies engejus!

CIO Konvencija

Kongresas Industrinių Organizacijų (CIO) išskėlė obalsį, 10,000,000 narių ligi 1945 metų!

Tai užduotis, kuri bus išpildyta, kurią galima išpildyti, kurią išpildys 4,000,000 narių, maršuojančių po CIO vėliava.

Konvencijos delegatams John L. Lewis pareiškė:

"Penki metai tam atgal, šioj pačioj svetainėj, mano balsas silpnai skambėjo. Po penkių metų aš vėl toj pačioj svetainėj ir su savim atsivedžiau keturius milijonus vyrų ir moterų. Ta armija savo skaičium didesnė, negu armija sekusi bile užkariautojų. Bet tai ne užpuoliku armija. Tai armija taikos, tai taikos kareivių armija, tai darbo armija." Tikrai gražiai ir teisingai pasakytą!

Mes jau rašėme, kad CIO konvencija priėmė labai gerą dvasioj parąštą rezoliuciją už Amerikos neutralitetą šiame kare. Kas svarbiausia, kad toj rezoliucijoj nei vienu žodžiu nepasakyta, kad Chamberlaino pusė būtų geresnė už Hitlerio pusę. Abidvi kariaujančios šalys lygiai smerkiamos. Nei vienai, nei kitai nepripažystama privilegijos sakt, kad ji "kovoja už demokratiją." Taigi, ši rezoliucija geras antausis tiems politiniams psichopatams, kurie Amerikos darbininkų judėjimui nori įstumti ir kruvinas žabangas, į Anglijos-Francijos koaliciją.

Amerikos darbo žmonėms nėra jokio ar net menkiausio išrokavimo kariaut už Britanijos kolonijas ar už atsteigiamą feodalines Lenkijos.

"Už Ką Kariaujame?"

"Laisvė" rašo: "Vienas Anglijos parlamento narys (nepriklausomas darbietis) aną dieną išdryso paklausti Chamberlaino: "Už ką Anglija dabar kariauja?" Jis norėjo, kad Chamberlainas paaiškintų, išdėstytų karo tikslus.

"Tikėtis ar ne, kai šis klausimas buvo pastatytas, tai daugelis parlamento narių (konservatorių ir, galimas daiktas, dalis socialistų) pradėjo šaukti: "nereikia paaiškinti, nereikia".

"Kitais žodžiais, Chamberlaino rėmėjams nereikalingas aiškumas, nereikalinga žinoti, už ką Anglija kariauja! Anglija siunčia šimtus tukstantų žmonių ir Francija. Tie žmonės, jami vyrai, jei karas iš tikrųjų su Vokietija prasidės, paguldys savo galvas Francijos laukose. Galimas daiktas, kad bus sunaikinta ištisi Anglijos miestai. Galimas daiktas, kad bus sunaikinta milijonai Anglijos, Francijos ir Vokietijos žmonių,—panašiai, kaip buvo pereinam kare, o gal dar ir daugiau. Ir tie žmonės bus sunaikinti be jokio aiškaus tikslo, be jokio žinojimo, už ką jie žūsta!

"Tegu tik kiekvienas žmogus pagalvoja, ar tai yra išmintinga, ar tai yra teisinga, ar tai yra žmoniška! Tegu bile žmogus pagalvoje, ar tokie dalykai būtų galimi Sovietų Sąjungoj,—socialistinėj salyjoj!"

"Chamberlainas skelbia, buk Anglija kariaujanti dėl Lenkijos atsteigimo. Bet juk toties Lenkijos, kokią buvo padarūsios Versalės sutartis, daugiau nebebus. Tai gali žinoti kiekvienas protaujas žmogus! Tad ar už tai verta kariauti?!"

"Chamberlainas sako, buk Anglija kariaujanti dėl to, kad "Hitlerį sunaikinti". Bet kol Hitlerį Anglija sunaikins, tai ji pirmiau turės sunaikinti milijonus vokiečių, anglių ir francuzų. O jeigu ji Hitlerį ir sunaikintų, tai, su tokia politika, kokią vartoja Anglijos-Francijos imperialistai, jie kitą Hitlerį Vokietijoj įstatytų.

"Vadinasi, Anglijos žmonės kol kas nežino, už ką juos nevidonas Chamberlainas siunčia į skerdynę!"

Sutarties Tekstas

Sutartis Tarp Sovietų Sąjungos ir Lietuvos Dėlei Vilniaus Miesto ir Vilniaus Krašto Sugražinimo Lietuvai ir Dėlei Bendros Pagelbos

Prezidiumas Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos Vyriausio Sovieto, iš vienos pusės, ir Lietuvos Respublikos Prezidentas, iš antros pusės —

Siekdami išvystyti draugiškus santykius, sumegstus per taikos sutartį 1920 metų Liepos 12 d. ir paremtus pripažinimu nepriklausomo valstybinio gyvenimo ir vienos šalies nesikišimo į antros šalies vidujinius reikalus;

Pripažindami, jog 1920 m. Liepos 12 d. taikos sutartis ir nepuolimo ir taikaus ginčų sprendimo sutartis, padaryta 1926 m. Rugsėjo 28 d., dar ir dabar sudaro tvirtą pagrindą tarpusaviniams jų san tikiams ir veiksmams;

Išitikinę, kad akurtnas nustatymas sąlygų dėlei bendro abiejų šalių saugumo ir teisingas išsprendimas klausimų kas liečia Valstybinę savininkystę Vilniaus miesto ir Vilniaus krašto, neteisingai Lenkijos išplešto iš Lietuvos, įsitikinę, jog tatar tarauja reikalams abiejų čia susitariančių šalių, todėl,—

Atrado reikalinga padaryti sekamąjį sutartį dėlei Vilniaus miesto ir Vilniaus krašto pervedimo Lietuvos Respublikai ir dėlei bendros pagelbos tarp Sovietų Sąjungos ir Lietuvos, ir tuo tikslu paskyrė šiuos savo įgaliotus atstovus:

Prezidiumą Sovietų Sąjungos Vyriausio Sovieto atstovauja Viacėslav Molotov, pirmininkas Liaudies Komisarų Tarybos ir Liaudies Komisarų Užsienių Reikalams; Prezidentą Lietuvos Respublikos atstovauja Juozas Urbšys, Užsienių Reikalų Ministeris; ir šie įgalioti atstovai, įteikė vienas antram savo įgaliojimus, atrado juos tinkamame pavaldie ir geroj tvarkoj, ir sutiko su tuom, kas čia seka:

SKYRIUS I

Kad sustiprint draugiškus santykius tarp Sovietų Sąjungos ir Lietuvos, Sovietų Sąjunga perveda Vilniaus miestą ir Vilniaus kraštą Lietuvos Respublikai ir prijungia jai tada kaip sudėtinę dalį Lietuvos Valstybės teritorijos, o siena tarp Sovietų Sąjungos ir Lietuvos Respublikos nustatomą pagal šičia prisegtą žemėlapi, ir ši siena bus smulkeniškaui atžymėta papildomajame protokole.

SKYRIUS II

Sovietų Sąjunga ir Lietuvos Respublika pasizada teikt viena kitai visokios pagelbos, taip pat ir karinės pagelbos, jeigu bent kuri Europos valstybė užpuls Lietuvą arba grumos ją užpulti, lygiai kaip ir tokiame atsitikime, jeigu bent kuri Europos valstybė užpuls Sovietų Sąjungą arba grumos ją užpulti.

SKYRIUS III

Sovietų Sąjunga pasizada teikt Lietuvos Armijai paramos ginklais ir kitais kariniais įrengimais palankiniais sąlygomis.

SKYRIUS IV

Sovietų Sąjunga ir Lietuvos Respublika pasizada išvien saugot Lietuvos rubežius, ir tuo tikslu Sovietų Sąjunga gauna teisę užlaikyti savo karštus tam tikruose punktuose Lietuvos Respublikoj, nustatytose per bendrą susitarimą, ginkluotas Sovietines sausžemio ir oro jėgas griežtai apriboto stiprumo. Tikrai nužymėtos vietos šiai kariuomenei ir ribos, kuriose jina galėtų turėti sau patalpas, jos skaičius kiekviename atskirame punkte ir taip pat visi kiti klausimai, ekonominiai, administraciniai-valdybiniai, klausimai jurisdikcijos (teisių srities) ir kiti klausimai, kylantieji ryšyje su Sovietų ginklu otų jėgų buvimu Lietuvos žemėje pagal šią sutartį, bus n ustatyti specialiais susitarimais. Vietas ir trobišius, reikalingus šiam tikslui, skirs Lietuvos valdžia pirsamdum (randavomiu) sąlygomis už vidutinę kainą.

SKYRIUS V

Jeigu grės užpuolimo pavojus Lietuvai arba Sovietų Sąjungai per Lietuvos žemę, abidvi šičia susitariančios šalys tuojaus apsarvats susidarancioj padėjį ir darys visus reikalingais pripažintus žingnisiu pagal bendrą susitarimą, idant užtikrintų neliečia mybę čia susitariančiųjų šalių žemių.

SKYRIUS VI

Abidvi susitariančios šalys pasizada nedaryt jokių sąjungų (su kitomis valstybėmis) ir nedavyni jokiose sąjungose, atkreiptose prieš vieną ar antrą iš čia susitariančių šalių.

SKYRIUS VII

Šios sutarties vykdymas neturėtų jokiū būdu paliesi aukščiausias valstybines teises susitariančiųjų šičia šalių, ypatinai jų Valstybinę organizaciją, ekonominę ir visuomeninę santvarką, karines priemones ir abelnai principą nesikišimo į vidujinius jų reikalus. Vietos, kur bus Sovietų sausžemio ir oro jėgos (šios sutarties Skyriuje III), visose sąlygomis liekasi sudėtinė dalim Lietuvos Respublikos teritorijos.

APŽVALGA

JEREMJOSIŲ RAUDA.

Prieš pat Vilniaus atgavimą, kada Maskvoj vyko derybos tarpe SSSR ir Lietuvos, So. Bostone ir Brooklynė dešiniškos srovės surengė prakalbas. Ir ko ten nebuvo prikaltėta!

Vienur ir kitur kalbėjo profesorius K. Pakštas, atvykęs iš Lietuvos krikščionių demokratų vadas. Sovietų Sąjunga jis pakartotinai vadino "bestija", "meška, kuri gali labai daug praryti." Šis pranašavo, kad Lietuvių busi sašaudyta trys tukstantai inteligentų ir visoj Lietuvos kraujas upeliais tekėsias.

Bostoniškis "Darbininkas" rašo, jog prof. Pakštas sąkęs:

"Lietuvių tautos yra tragiskas likimas... Jei Lietuva ir išliks sveika, ji stovi ir stovės ant didžiojo imperializmo kelio... Rusų imperialistiniai siekimai neturi rily... Baltijos valstybės jau yra pakęstos šalnos—rusai įkėlė savo koją."

"Laisvės" korespondentas rašo, jog Pakštas—

"Pranašavo Lietuvai galą, pabaigą, amžiną mirtį ir atilsi... Rusiją pakartotinai vadino bestija..."

Si pono profesorius istorika ir kliedejimas visai nesuderinama su tuo, ką rašė Kauno katalikų "XX Amžius" ir kurio raštų ištraukas citavo "Vilnis". Tai ką rašė "XX Amžius":

"Lenkai mus per šimtmečius niekino, tremė mus išsive į kultūrę. Senoji Rusija buvo iškasus mums kapą ir nekentrai laukė mūsų mirties.

"Bet šiandien yra kitokia Rusija. Tai Sovietų Rusija, su skirtinga gyvenimo forma ir skirtingais tikslais. Mes šiandien kalbame su ta nauja Rusija. Ši naujoji Rusija gali apginti mus nuo imperialistinių ambicijų. Mes laukiame tokiomis protekcijos."

Ar ne gėda tam ponui profesorui, net aktyvaizdoje jo locnos partijos? Jei jis sugrįš į Kauną, tai patys katalikai pasakys jam karčios teisybės žodį.

Net chiegiškis "Draugas", kuris dėl Vilniaus atgavimo pripelėjo visokių nonsensų, vis tik pažymi:

"Mes galime reikšti pasitenkinimą, kad Vilnius jau mūsų. Prie Lietuvos valstybės prisideda apie pusė milijono gyvenytojų, jų tarpe dauguma lietuvių. Prie valstybės prisijungia daugiau jėgų kovai už ištaikymą nepriklausomybei... Pats Vilnius, prisijungęs prie nepriklausomos Lie-

tuvos, pasidarys mūsų tautos vieningumo ugdytojas." "Draugas" pripažysta, kad Vilniaus krašte reikia praveisti daug reformų, nes prielent kraštas buvo nuyventas, suskurdintas, lenkinamas.

O "mokytas" profesorius to visko nežino.

Brooklynė Vilniaus dienos prakalbas surengė ir tautininkai su trockistais-socialistais. Kalbėjo pp. Vitaitis, Stilonas ir J. Tysliava. Anot "Laisvės" korespondento, tie kalbėtojai buvo atklidę nuo Marso.

Paprastai skloko-socialistai vadina Vitaitį fašistu. Ir Tysliava jie fašistu tituluodavo. Bet čia visi sudarė bendrą chorą. Tarp vadinaimų fašistų ir sklokinų išnyko skirtumas.

Vitaitis šukavo prieš "sovietų imperializmą". Jam jau kinkos dreba, kad Estėj viešai galima pardavinėti komunistinė literatūra!

Stilonas pranašavo: "Sovietų Sąjunga užims Lietuvą. Lietuvių nebus tievių kulkos. Lietuvių negalės lietuviškai rašyti..."

Visai suvarijavojo tas negato šmotas.

Kaip mizernos buvo tos jų prakalbos matyt ir iš to, jog aukų jie surinko \$15.00, o juk prakalbas rengė dvi partijos ir dar su tokia poetiška atrakcija, kaip J. Tysliava.

JUOZAS URBŠYS Lietuvos Užsienio Reikalų ministeris.

VIAČESLAV MOLOTOV Sovietų Sąjungos Liaudies Komisarų Tarybos pirmininkas ir Užsienio Reikalų Komisarus.

SKYRIUS VIII

Ši sutartis bus galioje kas liečia pasizadėjimus tarpusavines pagelbos tarp Sovietų Sąjungos ir Lietuvos Respublikos (Skyriai II ir VII) per paskioliką metų, o jeigu viena ar antra iš čia susitariančių šalių nematys reikalo atsaukti šios sutarties nusakymus pasirtartam laikui už vieny metų pirm to laiko išibaigimo, tai šie nusakymai savaime (automatiškai) bus galioje dar dešimtį sekančiųjų metų.

SKYRIUS IX

Si sutartis jeis į galią, kai tik bus apsiesta jos užtvirtinimo dokumentais. Apsikeitimas šiais dokumentais įvyks Kaune eigoje šesiu dienų po šios sutarties pasirašymo. Ši sutartis padaryta dviejuose originaluose, Rusų ir Lietuvių kalbomis, Maskvoj, 1939 m., Spalių 10 d.

VIAČESLAV MOLOTOV, JUOZAS URBŠYS

Mokslo Dalykai ir Margumynai

SULFAPYRIDINE—NAUJAS VAISTAS NUO PLAUCIŲ ĮDEGIMO

Plaučių įdegimas yra žiauri ir daug žmonių pakertanti liga. Ta liga yra mikrobinė; žmogus apserga kai į jo plaučius daug įsigauva pneumococcus bakterijų. Kartais plaučių įdegimas gali pasireikšti neva kaip sloga, bet paskui plėtojasi į išsivysto į pneumoniją—plaučių įdegimą.

Nauji Gydomo Budai.

Šiuo laiku Cook apskrįčio lignonėj praktikuoja du naujus budus plaučių įdegimo ligom gydyti. Vienas tų budų yra, tai įskiepyti pneumococcus perų zuikiui, kaip įtepija raupy perų į karvę, ir vėliau iš zuikio kraujo padaro serumą-antnuodį. Tuo budu įsmirkščiant to antnuodžio lignoniu išgydo apie 30 nuošimčių daugiau sergančių plaučių įdegimu, negu gydytu be jo. Šiuo laiku tas budas sekmingai praktikuojama Cook apskrįčio lignonėj. Bet tas budas pušėtinai brangus, lėšuoja apie \$100 del vieno lignonio.

Sako, kad duoda pušėtinau gerų rezultatų tik iš pasveikusio žmogaus nuo plaučių įdegimo paimiti kraujo ir padaryti antnuodį. Bet tas nepalaidi praktikuojama.

Sulfapyridine.

Cook apskrįčio lignonėj paskutiniaisiais mėnesiais pradėjo praktikuoti ir kitą gy-

dymo budą, tai vartoti sulfapyridine vaistą. Sako, jog šis vaistas duoda puikius rezultatus—iš šimto apsirgusių mirtinai plaučių įdegimu vartojant sulfapyridine tik 36 nuošimčiai miršta, o visi kiti pasveiksta.

Nekurie entuziastai daktarai sako, kad su sulfapyridine kaip kokiom kulkom kertama mirties smugiai pneumococcus mikrobam. Iki Anglijoj išrado šį naują vaistą, darė išsamius bandymus. Daug įvairių kombinacijų padarė iš sulfanilamide. Buvę padaryta ir išbandyta 692 kombinacijos. Pagaliau padarė preparatą, kurį pavadino sulfapyridine. Kalbamas chemiškas junginys pilsų formoj parsiduoda. Tai naujas dalykas. Sako, jog duoda gerus rezultatus.

Kova Su Pneumococcus Didelis Dalykas.

Per visą šalį nuo plaučių įdegimo per metus miršta 100,000 žmonių. Daugiausia miršta sveiki žmonės, vaikai, vyrai ir moterys, kurie nepakirsti jokių kroniškių ligų. Jeigu pasirodys, kad sulfapyridine yra didelė pagalba plaučių įdegimu sergantiems gydyti, o daktarai sako, jog jau patirta, kad geras vaistas, tai bus didelė paspartis piktą ligą apvaldyti.

M. A. Šešupis.

Laukinių arklų medžioklė. Kartą į metus netoli North Carolina valstijos, Oeraoake ir Cape Lookout salose surengiama medžioklė ant laukinių arklų. Šie arkliai yra ainiai arabiškos veislės arklų, kurie daug daug metų atgal išplaukė į šias salas, kada toji vieta ant uolų susidaužė prekinis laivas. Neleną šie žirgeliai pripiratinai traukti pluga, o dar sunkiau palaboti. Bet visgi atsiranda tokių gabių "kanbojų", kurie ir pikčiausių arklų išmokina tarnauti žmogui. Šiuose vaizdeliuose matome pasekmes vėliausios medžioklės—čielia kaimėnė laukinukų svyryti užvarą.

BEDARBIUS LABAI TERIOJA DŽIOVA

Beveik 17 iš kiekvieno šimto benamių bedarbių, gyvenančių prieglaudose, turi džiovą.

Daugiau kaip 7 iš kiekvieno šimto bedarbių, gaunančių paprastą tiesioginę pašalpą (home relief), serga plaučių džiova. Miesto kalėjimuose 12 vyrų ir moterų iš kiekvieno šimto kenčia nuo džiovos.

WPA technikai, be to, X-spinduliais ištyrė krutines žmonių, norinčių gauti kokią civilę tarnybą, mokinių ir kitų—viso 150,000 asmenų; ir surado, kad žemojų klesoj turi džiovą ne mažiau kaip 3 procentai visų žmonių. Bet tikrumoj—daugiau. Kodel? Todel, kad X-spinduliai negalėjo apčiuopti plaučių džiovą pas daugelį pacioje jos pradžioje. Be to, dar yra džiova kaulų ir kitų organų, kurie dabar visai nebuvo tyrinėjami X-spinduliais.

Žymėtina, jog sudėjus kruvon benamių bedarbių ir gaunančių paprastą pašalpą, vidutiniai 12 jų iš kiekvieno šimto serga plaučių džiova, pagal X-spindulių parodymus; o tai yra lygiai toks pat džiovininkų procentas, kaip tarp kalinių. Džiova, baltasis maras tai skurdo liga.

Bet daugelis ponų vis rėkia, kad bedarbiai esą "per-

daug" šelpiami. Tie ponai toliau labiau reikalauja "taupyti" pinigų šalies, valstijų ir miestų valdybių. Tai kapitalistai, republikonų vadai ir atžargareiviai demokratai. Jie kelia nuolatinį lermą, kad Rooseveltas "išdykines bedarbius perdaug didelių pašalpomis." D. J.

Mirusiųjų Kliubas

Jau kuris laikas, kai Anglijoje veikia savotiškas kliubas, kurio nariai yra "žuvę" bei "mirę". Dažnai spaudoje pastebime žinias, kad vienas ar kitas asmuo yra miręs, tačiau po kiek laiko žinia atšaukiama, nes, pasirodo, kad jis gyvena. Tai pavyzdys, kuris parodo, kokie nariai priimami į "Mirusiųjų" klubą.

Sis klubas šiuo metu jau turi 58 narius ir kasmet jų skaičius nuolat didėja.

Metams pasibaigus, šaukiamas visuotinas "mirusiųjų" susirinkimas, kuriame išrenkami vykdomieji organai, priimami nauji nariai, kurie dokumentaliai yra įrodę savo "mirtį", po to, seką paskaitos arbatėlė, pasilinksminimai etc.

Tenka pastebėti, kad šis klubas turi didelį visuomenės susidomėjimą ir yra jos smarkiai remiamas.

Kaip Užmigtį Jeigu Nesimiega?

Kasdieninio gyvenimo eigoj beveik didžiųjų žmonių rasi, kad ne tuo tai kitu laikotarpiu turi rūpėti ir sunkumo su miegu. Na, negali užmigtį ir nors ką daryk.

Tokių pareiškimų dažnai girdisi.

Daktarai bei psichologai dažnai duoda įvairių patarimų kaip užmigtį. Vienia liepia avis skaityti ir įieškoti užmigimo, kiti ragina įsivaizduoti ratą ir tik jį stengtis matyti mintyse. Dar treči liepia įsivaizduoti prie kojų matant begalo gilų ravę ir kelio pabaigą ir taip mintį laikant ateisį miegos.

Dr. Louis J. Karnosh, žymus Clevelando daktaras, sako, jog tos visos pastangos greičiau nubaldo miegą, negu jį priartina.

Koks nebutų minčių koncentravimas yra koncentravimu. Geriausia, tai visai nieko nemislyti, lai mintys lengvai plaukioja. Duoti kiek galint laisvai muskulum ilstis ir savaime ilgainiui ateis normaliu keliu miegas.

PILSUDINIS IŠBEGOS IS LIETUVOS.

Kaunas. — Našlė Pilsudkienė, kuri su dviem dukterim buvo atbėgusi į Lietuvą, išsikėlė į Rygą.

BUDAI SURADIMUI MINERALŲ ŽEMĖJE

Seniaus giliai grėzdavo žemė, kalnus, uolas, kai norėdavo sužinot, ar yra ten aukso, sidabro bei kitų metalų. Dabar be grėžimo tatau patiria tam tikrais elektrosradio prietaisais. Šie prietaisai iš pat paviršiaus parodo, ar vėra kur atidaryt aukso, vario bei kitų metalų kasyklas ar ne.

O paskutiniu laiku išrastas dar pigesnis, taip sakant, naminis budas įieškoti žemėje įvairių metalų. Tai medžių ir kitų augalų lapai ir šakelės. Šį atradimą padarė Anglijos gyventojas Nils Brundin ir užpatentavo jį Washingtone.

Klausimas—koku būdu pagal augalų lapus ir šakelas galima pasakyt, ar toji vieta yra žemėje aukso, sidabro ar kito metalo? Šį klausimą išradėjas atsako šitaip:

Augalai į save sugeria dalį metalų-mineralų, pavidale skiedinių, iš žemės, kurių jie auga. Kuo daugiau buna žemėje metalų-mineralų, tuo daugiau jų randasi ir augaluose. Todel, chemiška ištyrus lapus ar šakelas, galima aplamai pasakyt proporcija esamų to žemė metalų-mineralų ir sulig to spręst, ar apsimokėtų ten atidaryt jų kasyklas, ar ne.

O kaip, jeigu metalų sluoksniai buna giliai, saky-

ČIGONAI

Įdomi tauta čigonai. Kur jų nėra? Vargiai rasi bent mažiausią valstybę, kurioje nesirastų daugiau ar mažiau klajoklių čigonų.

Kiek pasaulyje iš viso randasi čigonų, turbūt niekas tikrai nežino. Pabaigoj per-eito ir pradžioj šio šimtmečio keli lygiai mokslininkai buvo susiinteresavę šia klajoklių tauta ir bandė suskaičiuoti kiek ir kur jų randasi. Tikrų skaitlinių pasisekė gauti tik Vengrijoje. 1890 metais Vengrijoje čigonų radosi 274,940.

Kitose šalyse apie tą patį laiką apytikriai apskaičiuota sekamas čigonų skaičius: Rumanijoj 250,000, Europinėj Turkijoj 117,000, Azijos Turkijoj 67,000, Serbijoj 41,000, Bosnijoj ir Hercogovinėj 18,000, Graikijoj 10,000, Austrijoj 16,000, Vokietijoj ir Francijoj po 2,000, Italijoj 32,000, Ispanijoj 40,500, Rusijoj 68,000, Lenkijoj 15,000. Be to, čigonų jau senai randasi nuo kelių šimtų iki kelių tūkstančių Skandinavijos šalyse, Australijoj, Pietų ir šiaurinėj Afrikijoj ir abiejose Amerikose.

Iki nesenu laikų čigonų kilme buvo skaitoma Egiptas. Bet dabar jau apytikriai žinoma, jog jie paeina iš Indijos.

Niekas tikrai nežino kokiais metais ir del kokios priežasties čigonai apledo savo gimtinę Indiją. Spėjama, kad tai buvę del kokių religinių ar politinių persekiojimų apie tūkstantis metų atgal.

Jau vienuoliktame ir dvylikame šimtmečiuose rytinėj Europoj radosi nemažas skaičius čigonų. Pamažu jie traukė vis tolyn vakarų link. Yra legenda, kad 15 šimtmeptyje čigonų mieras buvęs dagaitis į Romą ir permaldauti popiežių, kad gauti atleidimą "nuodėmės", kurią, girdi, papildę jų bočiai. O ta "nuodėmė" buvusi, kad Marijau su kudičėliu Jėzumi pabėgus į Egiptą nuo Herodo persekiojimo, čigonų protėviai, kurie jau tuom laiku gyvenę "Mažajam Egipte", nedragaiškai atsinešę link dieviškųjų ypatų.

Gal but, kad tai pasakai patikėjo ir Romos imperatoriaus Sigismundas, nes 1423 metais įteikė čigonų vaivada Ladislavui lotišką laiška, kuriame tarpe ko kito sako: "Mes Sigismundas, iš Dievo malonės Romos imperatorius ir karalius Vengrijos, Bohemijos, Dalmacijos, Kroatijos ir tt. įsakau savo pavaldiniams netik netrukdyti čigonams laisvą perėjimą vakarų link, bet kiekviena proga suteikti jiems visokią pagelbą. Jei bile vienas iš čigonų praskalstų valstybės įstatymams, tai juos bausti ar įsteisinti turti turėti tik jų pačių pasirinktas vaivada..."

Tačiau ir tas imperato-

riskas laiškas mažai ką pagelbėjo čigonam apsaugoti nuo persekiojimo per vietinius valdininkus. Daugumoje atveju čigonai buvo laikomi blogesniais už blogiausius piktadarius. Vokietijoj, Ispanijoj ir kaikuriuose kitose Europos valstybėse buvo išleisti įstatymai, kurie nusakydavo baumes čigonam vien už tai, kad jie čigonai. 17 šimtmeptyje Anglijoj išleista įstatymas bausti "valstybės priešus" čigonus vyvrus pakorimu, o moteris pasirodyti neščia, tai tokiai išdegtinti karšta geležim veidus.

Ne visi čigonai vienu keliu keliavo vakarų link. Jei jie ir iš vienos vietos pradėjo klajoklių kelione, kas tikrai nėra žinoma, tai šandien čigonų tauta skiriasi į dvi skirtingas grupes. Nors abiejų grupių kalba turi kiek panašumą į hindusų tarmę, bet jau vieni su antrais nebegalai susikalbėti. Mat, šimtmečiais besikilnodami iš vietos į vietą, čigonai pasiskolino daugelį žodžių iš tų tautų, per kurias valstybes jiems prisiejo keliauti.

Iki didžiąjai Rusijos revoliucijai 1917 metais, čigonai neturėjo savos abėcėlės nei jokio rašto žodžio. Tik bolševikams paėmus galia Rusijoj pradėta mokinti čigonus rašto jų pačių kalboj. Surasta jų kalbai pritaikyta abėcėlė ir šandien toji šaly čigonai jau turi netik knygu, bet ir laikraščius leidžia savo kalboj.

Kas liečia religijos, tai sena lietuvių pasaka bene bus teisingiausia. Kartą lietuvis ukinkinas paklauses čigonu kokios jis esąs "vieros" gavo sekamą atsakymą: "O kokios ponas nori?"

Kurioj šalyj čigonai ant ilgiau apsigyvena, tos šalies ir religiją priima. Tačiau jie nėra iš viso perdaug religingų. Bile religija pas čigonus daugiau maišyta jų pačių tautos prietarus ir legendom bei mytais.

—Laukuviškis.

Pirstų Galai Parodo Susijaudinimą

Dr. Bela Mittelman ir Dr. H. G. Wolff, New Yorko ligoninės viršininkai, sako, kad žmogaus susijaudinimą gali spręsti iš jo pirmųjų galų temperatūros.

Dideliam įpykime, baimėj, nuiludime ar šiaip susinervinavim pirmųjų galai paklika nepaprastai šalti. Labiausia pirmųjų galai atšala, kai nervai pasiekia aukščiausią įsitempimą bei jėgų išsisemimą.

GALIMA KALBĖTI Į LIETUVĄ PER TELEFONĄ.

Kaunas. —Telefono susisiekimas su Jungt. Valstybėmis per Angliją laikinai nutrauktas ir užmegstas per Italiją, Romą. Mokestis lieka tas pats.

Keliauninko Užrasai

V. ANDRULIS.

IS CHICAGOS Į SEATTLE.

Iš Chicago išvažiavau vidurnakty spalio 4. Didelis Union Pacific busas lėtai išlino į stoties. Aš dar sykį atsisveikinau Ziksą ir Ziksienę, kurie liko stoty, ir sėdaisi ilgai kelionei.

Busas bėgo jau apytūstėm gatvėm kraipdamasis, pralenkdamas "tingiai" važiuojančius automobilius.

Už pusvalandžio jau buvome už Chicago. Busas ėmė smarkiai bėgti. Keliauninkai vien "nuskendo" į sėdynes ir ėmė snausti, kiti dar šnekėjo pusbaliai, tik vežikas garsiai tarškėjo merginai, už jo pečių sėdinčiai. Jo "filosofija" tokia: "Be-reikalok nesirupink." "Niekada nepadink savo bėdų."

Sale manęs sėdinti moteriškė rupinosi, ar ji pasiekė Davenport, Ia., laikų—6 val. ryte.

—Juo vėliau, tai geriau; 6 val. ryte jau peranksti,—patariau jai.

—Gerai sakai, juk tuo laiku vargiai kas mane pasitik,—nusriramino jina.

Ji važiavo iš Grand Rapids, Mich., į Davenport, Ia., pas seserį.

Kalbėjo ji pietinių valstijų tarme. Sakė, ilgai gyvenus Kentucky, skersai Ohio upę nuo Cincinnati, Ohio.

Paskui ir jina užsnaudė.

Busas greitai bėgo per Illinoisą. Čia lygumos, tik kur nekur kalneliukas, upelį pervaziavus.

Svintant, bet dar prieblandoj, atsidūrėme Moline. Čia yra lietuvių, gyvenoj 16 ALDLD kuopa. Bet čionai nesustosiu šiuo tarpu.

Pervaziavom Mississippi upę.

Davenportas. Sustojome pusei valandos pusrūty.

Belaukiant išaušo. Aš parašiau atvirutę savo dukrelėms.

—Emiausi skaityti laikraščius. Daug kas taip daro. Karas yra tokis jaudinantis daiktas. Norisi vis daugiau sužinoti.

Važiujame per Iowa valstiją. Lyguma, kaip stalas, kiek akys stiekia.

Kornai—dideli, gražūs—geltonuoja kai nglankusio aukso jura.

Farmos gerai atrodo.

Važiujame šeštu keliu. Ilgas jis—nuo Atlantiko iki Pacifiko. Tokis nacionalis kelias ir taip išskraipęs. Ištiesinus bent trėdaliu kelias šioj daly būtų sutrumpinta.

Važiujame per miestuką Iowa City. Čia yra Iowa Universitetas. Jo Kempusas nusidriekęs Iowa upės krantu. Senos triobės, seno stiliaus. Matyti esama senos įstaigos.

Ir vėl lygumos ir tas pats išskraipęs šeštasis kelias.

Sale sėdinčiam sakau: Kelias reiktu tiesinti. Union Pacific ir Santa Fe Trailways busų kompanijos turėtų dėti bent po pusmilijonį dolerių, o aš aukociau visą dolerį tam tikslui.

Jis nusijuokė:

—Tai būtų didelė kontribucija.

—Bet aš juk naudos iš to neturėčiau, tik važiuoti kitą sykį būtų geriau, o tos kompanijos daug ant geso sutauptų,—teisingai aš.

—Tas teisybė,—sutiko jis kaip ir tingėdamas kalbėti.

Medžiai vietomis dar visi žali.

Šilta, sako 90 laipsnių.

Privažiujame Des Moines (tark: De Moin).

Nuo kalnelio miestas išrodo nepaprastai gražiai. Visas jis tarytum didelis sodas. Kur-nekur kyšo aukšti murai iš medžių. Tik valstijos kapitolius visa puse savo aukščio matosi tarsi iškeltas virš miesto. Jo didelė geltona, kaip auksas, bonė blizga prieš saulę. Kapitolius stovi ant nemažo kalnelio, tai ir prasinėja aukščiu kitus miesto aukštusius namus.

Nedaug miestų taip gražiai atrodo iš-telo.

Des Moines turi apie 150,000 gyventojų. Čia yra daug ofisų apdraudros kompanijų. Jos minta iš farmų. Daugumos fermerių morgičius turi. Viena Metropolitan herods turi apie \$10,000,000 morgičių šios valstijos farmų.

Viduje miestas irgi nepaprastai atrodo. Per jį teka Des Moines upė, bet šiuo tarpu joje vandens mažai, ką tai budavoja pakraštį, vanduo nuleistas.

Atvažiavau anksti. Turėjau progos pasivaikščioti. Paskui ėjau į ieškoti lietuvių. Lietuvių čia nedaug. Su maža išimčia,

jie dirba angliakasyklose. Daugelis, kaip čia sakoma, "gyvena ant alkerių," reiskia, turi slypą žemės prie stubos ir ką nors augina—daugiausia kornus ar vištų.

Susiradau d. Morkuną. Su juo nuėjome pas d. Krasinskį. Jis vežė mane pas d. Kasakaitį, bet Fordo "tairas" truko ir musų "misija" nepavyko.

Tada pėsti nuėjome į CIO ofisus. Iš ten gatvekariu važiuovome pas Kasakaitį, bet jį namie neradome. Tais vakaras mums išviso buvo nesekmingas. Skųsdamiems ant likimo mudu sugryžome pas jį ir sugulėm miegot.

Kasakaitį aš vistiek susiradau ant rytojaus. Jis mane paveziojo pas lietuvius—Borgailą, kuris iš papratimo ginčijosi dėl atnaujinimo prenumeratos, bet jo žmona pasimokėjo jam besiginčijant ir visi smagiai juokavome.

Masilionis užsirašė "Vilni". Jo žmona Wilkes-Barre, Pa., gimus, bet lietuviškai gražiai kalba, net sunku suprasti kad čia-gimė.

A. Marozas vienatinis čia lietuvis fermeris, kuris daugiau kaip "ant alkerių" gyvena. Jis irgi užsirašė "Vilni," o kuriu dar nepasibaigus prenumerata, tie žadėjo atsinaujinti, kaip tik baigsis.

Vakare turėjom susirinkimą pas Kasakaitį. Jie turi didelį-erdvų namą. Kalbėjomes apie karą—Europos ir Amerikos politiką—apie kitus svarbius reikalus.

Susirinkusieji paaukėjo "Vilnies" paramai \$5.75. Pažymėtina, kad našlė Pocienė aukėjo \$2.50. Jos vienas sunas baigęs vietinį Drake Universitetą, o kitas eina Iowa valstijos Universitetą. Jina, žinoma, su pinigais spaudžiasi, bet nesigalėjo paaukoti.

Suėjau čia ir chicagietę Anuską, kuri svečiuojasi pas seserį, o Chicagoj veiktarpe bedarbių.

Pašlikau pas Kasakaitius. Jie abu ir jų sunus, malonūs žmonės. Gerai su jais pasikalbėti. Jie mane ir į stotį pavėžėjo.

Beja, buvau pas "Vilnies" skaitytojus Rakielius. Taipjau malonūs žmonės.

Išvažiuoju iš Des Moines. Ligi stoties paveziojo Kasakaitiai. Atsisveikinau juos. Atėjo ir busas. Pažvelgęs į jį supratau dėlko iš Des Moines į Sioux City reikės važiuoti net 7 valandas.

Ne ką padarysi. Kokį duoda, tokiu turi važiuoti.

Važiujom. Buse liko 6 žmonės. Matyti ir kiti tokios nuomonės apie šį busą, tai laukia geresnio.

Ant kiek prastas busas vargina, tai atpildo geras vežikas.

Busas trata, barška, kalbėtis niekas nepaiso ir kiek mus čia yra.

O musų vežikas. Aukštas, 6 pėdų, peitingas. Nors amžium jau bus pragyvenęs pusiimtį, bet eina jis karininko tiesumu ir gyvumu. O kada jis išsaukė vardą Lafayetteville, tai jo balsas buvo didesnis už patį miestuką.

Salutuojam jis pusiau militariniai, ir salituojam visus, ar ką pažysta, ar ne.

Aria fermerys toli nuo kelio ir nepaiso nieko. Musų vežikas kad ims trubityti. O kada fermeris pažvelgė link mus, vežikas davė jam salutą.

Stovi berniukas ant kugio šiaudų, ir tam jis—salutą.

—Ar ir arklį salutuos?—prabilo šale manęs sėdintis pusbernis, juokaudamas.

Sis dantų kėrimo ir salutuavimo tripas tęsiasi tik pustrėčios valandas.

Atvažiavus į Boone miestuką turėjom mainyti busą. Čia gavom Chicago-Los Angeles busą, puikų, modernišką. Traukė jis bent 60 mylių į valandą—pavydamas ir pralenkdamas daug automobilių.

Atvažiavus į Missouri Valley teko vėl mainyti busas. Gavom seną, suklibusį. Šį sykį ir be smarkaus vežiko. Čionai bėgti kelias gražus.

Važiujom Missouri Slėnio pakraščiu. Po kairei nepaprasta lyguma, nesimato jos galo. Po dešinei—krantai, smulkučio, kaip miltai, smėlio krantai. Kaip kur paviršis žole apaugęs, tas smėlis virsta į kokį tai apykietį molį.

Illinois yra lygus, bet tokios lygumos, kaip Missouri Slėnis nemačiau—niekur kalneliuko, nė krantelio.

(Bus toliau)

"VILNIES" VAJAUS ŽINIOS

Nors ne sparciai, bet vistiek "Vilnies" vajininkų skaičius didinasi. Šiandien dar penki nauji prisideda prie vajuus: d. A. Garšinskienė, J. Mažeika, P. Sprindis, P. Zemaitis ir V. Andrulis. Visi atsiuntė naujų skaitytų. Dar daugelis yra pasižadėjusį, bet kol kas dar nėra ant listo vajininkų. Ko laukiate, draugai?

Springfielde daug draugų ir draugijų susirašė dalyvauti vajuje, bet kol kas mes dar nieko negavome. Springfielciečiai, ką manote daryti? Nelaukite ilgiau.

Šį sekmadienį, tai yra rytoj, daug Chicago darbuotojų stos į vaju gauti naujų skaitytų. Visos kolonijos skaitilingi buriai draugų ir draugijų buriaus. Kartu kviečiame ir kitų visų miestų ir miestelių darbuotojų, vilniečių, išstoti šį sekmadienį. O pasekmes turėsite gražias.

Šiandien vajuus stovi šitaip:

	Punktai
L. Pruselis, Chicago, Ill.	472
V. Andrulis,	207
O. Remeikienė, Chicago, Ill.	172
G. Prakupis, Chicago, Ill.	168
A. Dočkienė ir Strumilienė, Ciero, Ill.	138
V. Raudzevičius, Chicago, Ill.	76
J. Giržius, Christopher, Ill.	62
Sophie Willis, Chicago, Ill.	62
A. Garšinskienė, Chicago, Ill.	58
J. Mažeika, Cleveland, Ohio.	56
Paul Sprindis, Kenosha, Wis.	52
A. Zigmantienė, Detroit, Mich.	44
P. Plungis, Cleveland, Ohio.	40
G. Kunsky, Benton, Illinois.	40
M. Savukas, Chicago, Ill.	34
S. Juška, Chicago, Ill.	34
M. Jagminienė, Chicago, Ill.	30
E. Barskietienė, Chicago, Illinois.	28
L. Kriekė, E. Chicago, Ind.	24
P. Zemaitis, Detroit, Mich.	22
C. Kiselis, Racine, Wis.	22
S. Pečiulis, Sheboygan, Wis.	22
P. Padožiunas, Chicago, Ill.	15
L. Blielaukas, Chicago, Illinois.	15
O. Jokubauskienė, Chicago, Ill.	12
J. Gudinas, Detroit, Mich.	12
U. Gvergždienė, Benton, Illinois.	8
Per "Vilnies" rašinę gauti,	934

Viso: 2,533
Laukiame naujų vajininkų stojant į "Vilnies" vaju. "Vilnies" Administracija.

SAN ANTONIO, TEXAS

San Antonio, Texas, yra vienas iš įdomiausių Amerikos miestų. To miesto reikšmę dar padaro, kiek daug skurdų yra Amerikoje.

San Antonio įkurtas 1718 metais. Tai buvo ispanų fortas, kad salaukyti francuzus, kurie bandė briautis Meksikon. Nuo to laiko San Antonio priklausė penkioms valstybėms—Ispanijai, Meksikai, Texas respublikai, Konfederatams (laikie civilio karo), o dabar Jungtinėms Valstijoms.

Beveik pusė San Antonio gyventojų yra meksikiečiai.

Jie gyvena didžiausiam skurde. Jei kas iš meksikiečių per metus padaro liki triduj simtų dolerių, tai skaitosi jau pasturinčiu. Yra daug žmonių, kurie per mėnesį uždirba tik kelis dolerius. Tai ir gyvenk iš tokios pinigų kruvos!

San Antonio atvirai klesti paleistuvystė.

Naujas Maury Maverick yra progresyvis žmogus ir nuosirdžiai darbuojasi, kad San Antonio padarius kulturingu, gerbuvišku miestu. S.

LIBERTY GROVE CAFE

Šeštadienį ir Sekmad., Spalio (Oct.) 14 ir 15

SAVO DARZO BUFETE
WILLOW SPRINGS, ILL.

Rengia Rudeninį Pokilį Visiems Savo Kostumeriams
Ir Visai Publikai

Visiems svečiams bus duodama veltui šviežia kepta parsiens, taipgi bus ir muzika šokiams ir gerų gerimų.
Visus užkvičia Savininkai
P. P. PILKIS IR MELAUCKAS

Telef. Republic 1538.

INTERNATIONAL LIQUOR CO.

6246-48 S. California
Chicago, Ill.

Lietuvių didžiausias deginės ir vyno sandėlis. Užlaiko geriausią amerikonišką ir importuotą deginę.

SCHENLEY

Is 150 wholesalers liko tik 35 Schenley Distributors, jų tarpe International Liquor Co.

Jeigu negalit gauti iš savo wholesaler Schenley produktų, pasaukite mus.

Cream of Kentucky, 3 metų senumo galite pirkti už tą pačią kainą, kaip pirmiau.

FRANK VIZGARD

LIETUVOS ŽINIOS

KARAS UŽKLUPO IR LIETUVOS JURININKUS.

Kaunas. — Francijoje tebėra pulkė 6 ir Italijoje 7 musų stipendininkai jurininkai, kur jie atlieka laivų plaukiojimo stažą. Daugelis jų karui prasidėjus buvo jurose, o tie, kurie praktikuoją Italijoje, ir dabar teplaunkioja tarp Italijos ir Amerikos laivų. Be to keli tebesimoko ant laivų ir suomių laivų.

Rugpjūčio mėnesį į Franciją buvo išvykusių penkių musų jurų sportininkų būriotojų grupė nupirkti ir pagabinti Lietuvos jurų skautams jachtų katerį. Jiems su nupirkta jachta beplaukiant į Lietuvą prasidėjo karas ir ligi šiol apie juos nieko nebebuvo žinoma. Tik rugsėjo 22 d. gautas laiškas, kad jie yra prisiglaudę Francijos Biskajos įlankoj, iš kur išplaukusių ir mėgusių jūronis narėmis pasiekti Lietuvą. Jachta vandenį sėdi negiliai, tad tikima, kad jachtai pasiseks išvengti jurose prilaitytų minų.

SUGRYŽO LIETUVOS DIPLOMATAI IS LENKIJOS.

Kaunas. — Rugsėjo 23 d. per Karaliaučius grįžo Lietuvos pasiuntinys Lenkijoje narai, kurie vokiečių karų vadovybės leidimu sykiu su kitų valstybių diplomatinis atstovais aplėdo Lenkiją. Sykiu grįžo ir burelis Varšavoje pasilikusių Lietuvos piliečių. Prekybos ir kitoki santykiai su Lenkija yra visiškai nutrukę.

LENKŲ PABEGĖLIŲ GLOBĄ LIETUVOJE.

Kaunas. — Lietuvoje esančių lenkų pabėgėlių globą perėmė Lietuvos Raudonasis Kryžius, kuris susisiekė su Turpatautiniu Raud. Kryžiumi, pažadėjusiu taip pat prisidėti prie lenkų pabėgėlių išlaikymo ir aprūpinimo.

LIETUVOS PILIEČIAI GRYZTA IS KLAIPĖDOS IR LENKIOS.

Kaunas. — Iš Klaipėdos psakutiniu metu yra atvykę apie 30 Lietuvos piliečių ir dar apie 350 piliečių ruošsis iš Klaipėdos grįžti, arba atvykti. Lenkijoje yra pasilikusių apie 90 Lietuvos piliečių. Iš jų apie tuiznas jau parvyko arba parvyksta per Karaliaučius.

GYVENTOJŲ PRIEAUGLIS.

Kaunas. — Per pirmuosius 7 mėnesius, nuo sausio iki liepos pabaigos šiemet Lietuvoje buvo 12,031 jungtuvės (1938 m. buvo 12,201, 1937 m. buvo 10,958), gimė 33,301 kūdikis (1938 m. 33,389, 1937 m. 32,454), mirė 20,614 (1938 m. 17,149, 1937 m. 19,333) ir priaugo 12,687 amesny (1938 m. priaugo 16,210, 1937 m. 13,121).

Per vieną liepos mėnesį šiemet priaugo 2,397 (1938 m. priaugo per tą patį mėnesį 2,536, 1937 m. 2,025).

DELLA'S TAVERN

3267 S. Halsted St., Chicago, Ill.

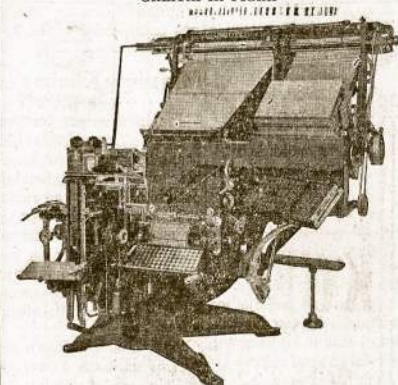
Užlaikome visokios arielkos, vyno. O alus yra iš Baltimore, Md. NATIONAL PREMIUM BEER. Skanus alutis. Linksmas vieta del visų. Gera muzika. Savininkai,

DELLA IR J. GRYBAS.

VILNIES SPAUSTUVĖ VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

ATLIEKA GREITAI IR PIGIAI

NAUJAS LINOTYPAS

Greičiau ir Geriau Atlieka Darbą ir Turi Daug Naujų ir Gražių Raidžių.

Todel visokias spaudos reikalais kreipkitės į VILNIES SPAUSTUVĖ

Jūsų darbas bus padarytas greitai ir gražiai.

VILNIS

3116 South Halsted St., Chicago, Ill.

Telefonas: VICIORY 1455

Mano Patyrimai Lietuvoje

Rašo
K. Abekienė

(Tąsa)
Kadangi mūsų kareivėlis tu-
rėjo grįžti į kareivines, tai mes
pasikinkę porą arklių išvažiuo-
vome į Vilkaviškį. Nors kelionė
buvo 20 kilometrų, bet buvo la-
bai malonu keliauti,—oras tik
po lietaus ir nė nepajutome kaip
pasiekėme Vilkaviškį.

Vilkaviškis randasi nelabai to-
li nuo Rubežų, todėl ir kareivių
pilnas miestelis.

Miestas, kaip ir kiti Lietuvos
miestai, tas pats paveikslas.
Siauros brukuotos gatvės, iš-
skyrus vieną biznišką gatvę.
Čia turėjau tik vieną giminaitę
aplinkyti, tai Akelaitę, ku-
ri tą dieną turėjo dirbti pasto-
je. Bet sulaukę ją iš darbo, pra-
dėjau jos klausinėti kitu reika-
lu, būtent, ar ji nežino kur yra
Didvyžiai, nes aš turėjau ap-
lankyti d. A. Zikšienės tėvelį.
Didvyžiai, sako, iš čia yra už 11
kilometrų ir nuvažiuoti galima
tik arkliais.

Jau vėlus pavakaris, arkliais
jų nebepasime ir nei neturim
pajudėti. Nusitarėme su takse
važiuoti. Bet vos tik takse ga-
vome, nes gasolinis jau buvo
apbružuotas tik po tam tikrą
kiekį svarvotių į dieną. Būgš-
čia diena, laugesi ir gasolinis. Lai-
mi viena, kad radome, kuris
suliko nuvežti į Didvyžius už
11 litų.

Prieš važiuojant paskambi-
nomo telefono patiri ir ten gy-
vena A. Stružaskas. Nuvažiavę
jų radome senųjų laikiniųjų
kieme. Apivėjęs senukas, šva-
riai pasirečs, labai džiaugėsi,
kad parvežė davanų nuo duk-
relės. Klausiu, kodėl tėvas ne-
važiavo pas vaikus į Ameriką,
tai galėtumet kaip ponas gyven-
ti.

Taiigi, klaidą padariau. Ka-
da mane kviečė, tai aš nenorė-
čiau. Dabar norėjau važiuoti,
bet jau pasenau ir dar tokie ne-
ramumai,—gal perdaug ir vai-
kus ap sunkinėčiau, kalbėjo se-
nikas.

Atidaviau jam skirtą dova-
ną, taipgi ir Zikšienės tetai šir-
tą, nes į Alytų jau nebepuov
progos nuvažiuoti. Musų veiklas
ragino mus važiuoti atgal, tai ir
palkome senąją lūdną, kuris,
matyt, sekė mūsų akimis, kol
dulkėtame vieskelyje pranyko-
me.

Aš ir vėl savo giminaitei sa-
kau: "Patirike, ar negalima į
Virbalius dar šį vakarą nuva-

žiuoti". Mes bematant pasiekė-
me ir autobusų stotį. Bet jau vė-
lu, paaiškino bilietų pardavėja,
kad paskutinis busas išėjo tik
apie 20 minutų atgal. Tai galia.
O labai norėjau nuvažiuoti d. L.
Pruseikos tėviškėn.

Aš papasakoju savo draugei,
kaip aš netikėtai sutikau d. Pr-
seikos sesers smų Giedraitį va-
žiuojant į Lietuvą. Buvo sekma-
ni:

Is Stockholmo į Rygą važin-
vome laivu. Viso keturi Lietu-
viai. Mum kalbant lietuviškai,
nugirdo ir priėjęs sako: tai tur-
but jūs amerikoniai. Ir kaip ma-
tant mes susipažinome. Kada
jis pasisakė, kad jis virbalis-
kis, tai paklausiau, ar jis nežino ką
apie Pruseikus.

"Taip", sako jis, "tai mano
dėdė".
Ir tikrai smagu pasikalbėjimą
turėjome. Jis pasisakė, kad po-
ry metų atgal buvęs Amerikoje
su sportininkais, tuo pačiu tiks-
lu ir Švedijoje lankėsi, sako-
lošian tenis su švedų karalium
Gustu. Bet nenorėję žieisti ju-
tai pasidavė tiksliai. Jis užpra-
šė, kad atvažiuotumet pas juos,
sako, galėsite kelias dienas
kalbėti su močiučiu, d. Prusei-
kos pamotė, kuri, sako, labai
myli Leoną.

Sumaniau paskambinti Pr-
seikam, kurių telefono numerį
turėjau. Tai kitos Leono se-
sers. Kaip tik paskambinai, tai
ji pati ir atsiliiepė. Pasikalbėjo-
me, ir apgalstavau, kad nega-
lėjau nuvažiuoti. Puniškienė pa-
sakojo, kad girdinti kaip karo
musiai eina, labai nuogastauja
visi. Paskui ji pridūrė, kad pa-
sakyčiau broliui, kad nors re-
karčiais jis parašytų laiškelį.

Jau vakaras. Musų misija bai-
gėsi. Nutarėme eiti į teatrą, ku-
riame rodė amerikonišką fil-
mą. Nespėjome atsistėti, kaip
pradėjo blusos per blauzdas lip-
ti. Reikia pasakyti, kad tu gy-
vau, tai Lietuvos teatruose ga-
li prisirinkti. Viduje boianis do-
nų, be jokios vertinacijos. To-
kia padėtis ne tik Vilkaviškyje,
bet ir pačiame Kaune. Kaž-kodėl
dar lietuviai vis neišmoka vi-
duje patogumais įsirengti, nors
iš lauko nepasigali pagražinti
namus.

Nelauge žiūrėti paveiksto tu-
rėjome iš šio teatro išėiti, kad
nežuovėsite perdaug blusomis.
Anksit ryte turėjau važiuoti į
Kauną. Pamaniau, dar susostiu

Skriaudžiuose. Bet kada nuva-
žiavau iki Marijampolės, paty-
riau, kad tą dieną autobusas ne-
beis į Kauną, paskutinis išėina
12 val., kad nori lauk rytojams.

Man prisiminė tas posakis:
niekuomet nepalik darbo ryto-
jui, jei gali, atlik šiandien. Taip
ir man panašiai atsitiko. Galėjau
susostti atvažiuojant, tik pėrvė-
lai apsiūžėjau, o dabar jau
negaliu praleisti dieną, nes turiu
buti Kaune ir rengtis išvažiuoti.
Palaukusi porą valandų, pasi-
ėmiau busą ir leidaus link Kau-
no. Dar kartą pravažiavau Vei-
verius ir Skriaudžius, kur ketu-
ri meta atgal čia valstiečiai lu-
vo sukilę prieš nepakeliamas są-
lygas, kur Smetona pasiuntė ka-
riūninkus ir kraujuose paskand-
ino teisingas valstiečių reika-
lavimus.

Marijampolėje budama išsi-
kalbėjau su vienu keleiviu, kur-
is pasakojo sekamą dalyką:
Anksit pavasarį buvo atsilan-
diję voldemarininkų agentų ir
pradėjo agituoti apilietėms gy-
ventojus, kad sie rengtų gedu-
lingas mišias už streike žuvusius
valstiečius ir gerli kovoje žu-
vusius. Iš karto žmonės negalėjo
suprasti, kodėl jie tokie geri. Ir
gieduliu, kad ant geduliu-
žmones meškerės norėjo pasigauti
žmones ir nuversti Smetonos
valdžią. Bet žmonės suprato ir
neapsidavė apgauti. Abiejų raz-
baininkai, ir Smetona ir Vol-
demaras,—baigė mano sanke-
leivis.

Kada sutikau Kauno darbinin-
kus, tai ir jie patvirtino, kad taip
buvo.

Kaune, agentas Svedų Linijos
įsakė prisirengti ir laukti bile-
dų pranešimo, kada galėsimė
išvažiuoti. O jau ir Amerikos
konsulas įsakė visiem Amerikos
piliečiam išvažiuoti.
(Bus daugiau)

Skaitytojo Klausimas

Gerb. "Vilnius" Leidėjai:
Mums, atvykusiems iš Lietu-
vos 25-35 metai atgal, skaitant
"Vilnius" dienraštį yra daug ne-
aiškumų. Daugumas iš mūsų
tuly žodžių nesupranta. Pavyz-
džiu: netrai, kilometrai, gram-
mai, kilogramai, centneriai, li-
tras, ordmetrai, hektaras ir tt.

Mes, kaip senai atvykę į šią
šalį, nežinome dabartinių Lietu-
vos dalykų. Pirmiau sakydavo-
me mylios, viorstai, purai, gor-
čius, kvorta, pudai ir tt. O dabar
mes skaitome daug žodžių laik-
raštį ir nežinome ką jie reiškia.

Mano nuomone, "Vilnis" turė-
tų atspsaudenti laikraštėje ant
atiskiro lankšto tuos visus viršmi-
ninius žodžius su paaiškinimais,
o tada mes pastudijuosime ir
praprasieme prie dabartines Lie-
tuvos kalbos.

Todėl, gerb. "Vilnius" leidėjai,
malonkėite tą padaryti, nes ma-
žai pamokintiem ir jau senai iš
Lietuvos atvažiuavusiems yra tai
nesuprantama.

"Vilnius" Skaitytojas.

NUO REDAKCIJOS:

Lietuvoje dabar vartojama
metriška mieras sistema, tad
mums, seniesiems piliečiams, ji
nesuprantama. Metriška siste-
ma yra moksliska ir daug pato-
gesnė, negu senoviskosios mie-
ros, kurios tebevartojamos Jung-
linėse Valstijose, Anglijoje ir
kai kuriose kitose valstybėse.

Viską išaiškinti laikraštėje
perdaug užimtų vietos. Jm reik-
alingas informacijas galite ras-
ti šių metų Darbininkų Kalende-
riuje, kurį išleido "Vilnis" ir taip
jau tas bus pakartota ateinančių
metų Kalendoriuje, kuris jau
spausdinamas ir kaip tik laikas
užsisakyti.

V. Andrusis Išvažiavo Ilgam Prakalbų Maršru- tui į Vakarines Valstijas

"VILNIES" REDAKTORIUS PA-
KELIUI Į WASHINGTONI
KALIFORNIJĄ SUSTOS DI-
DENSESE LIETUVIŲ KOLON-
IJOSE.

Kur galite rengti prakalbas, o
kur tas negalima, tai bent į
namus susikvieskit burius lie-
tuvių.

Maršrutas rengiamas sekma- mai:

- Spalių 20, 21, 22 ir 23, Seattle,
Wash., ir artimosie jam koloni-
jose.
- Spalių 25, 26 ir 27, Oregon
City, ir Portland, Oregon.
- Spalių 29 iki lapkričio 1, San
Francisco, Oakland ir Berkeley,
Kalifornija.
- Lapkričio 3 iki 11, Los Ange-
les, Cal.
- Lapkričio 13, Phoenix, Ariz.
- Lapkričio 16 ir 17, Oklahomejo.
Lapkr. 19 ir 20, Kansas City.
Lapkr. 22, St. Louis, Mo.
Lapkr. 23, E. St. Louis, Ill.
Lapkr. 24, Collinsville, Ill.
Lapkr. 25, Springfield, Ill.

Jei kurio pakely miestuko čia
nepažymėta lietuviai norėtų
gauti kalbėtoją, kreiptis prie
jo.

Norinti smulkesnes žinias in-
formacijų galite kreiptis.
Prieš spalių 6, Chicagoj, "Vil-
nius" antrašau.

- Paskiam skaitymais antrašais:
A. Lenke, 120 Xavier st., Den-
ver, Colorado.
- J. Baltrušaitis, 3226 — 16th
ave., Seattle, Wash.
- Bernojo antrašai, 1151 Post st.,
San Francisco, Calif.
- M. Pakis, 322½ East 51st st.,
Los Angeles, Calif.

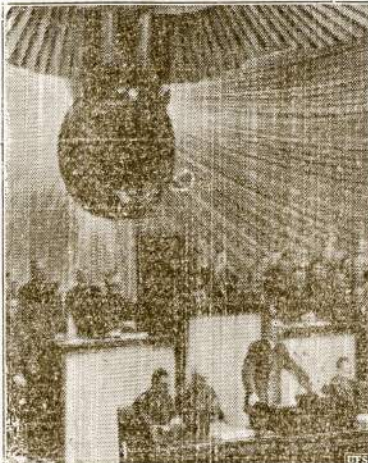
Spalio pradžioje prasidėjo
dienraščio "Vilnius" vajas, pra-
šome visų skaitytojų pagelbėti
surengti prakalbas kur V. An-
drusis sustos, taipgi pasidarbuoti
dėl dienraščio kiek galima.

Pradėkite jau dabar ruošti
prie prakalbų. Kur mažai lie-
tuvių ar dėl kitų priežasčių pra-
kalbų negalima surengti, su-
kvieskit burius lietuvių į namus
pastarimui svarbiais reikalais,
kurių dar yra labai daug ir la-
bai svarbių. "Vilnius" Adm.

Vokiečių Bombonešiai Ir Anglijos Kariniai Laivai Susirėmė

Londonas. — Anglijos admir-
ralitija (karinio laivyno ministre-
rija) praneša, kad šiuuricėje ju-
roje įvyko Anglijos karinių lai-
vų ir Vokietijos karinių lėktuvų
mušis.

Nuosotlių nei viena pusė ne-
turėjo, nes susirėmimas įvyko
jau lemtant, tad angly laivai
užgesinę šviesas pasislėpė tam-
soje.

Vėliausias paveikslas iš Berlyno. Jame matome nazių čy-
fų Hitlerį besakant prakalbą "reichstage", kurioje jis
pasilė Anglijai ir Francijai liautis kariavus, nes neži-
rinti kaip ilgai karas, tęsis, kiek daug gyvaučių žū-
s, o visi kada nors reikės sustoti ir iškilusius ginčus išristi
konferencijose.

Aukos Lietuvos Reikalams

Lietuvos konsulas Chicagoj
gavo ir šimo malonią skelbia se-
kamus aukas Lietuvos reikalams:
Detroit, Mich. Amerikos Lie-
tuvių Knogreso skyrius, per sek-
r. J. Harron \$30.
Šių aukų konsultantui pristatė
dienraščio "Vilnis".
Cleveland, Ohio. Adv. P. J.
Keršis \$15.
Adv. A. L. Kearns \$15.
Chicago, Ill. Mečys Svei-
kauskas\$10.00
Adv. Jos. J. Grish 5.00
Cleveland, Ohio. Adv. P.
J. Keršis 10.00
Adv. A. L. Kearns 10.00
J. Uršaitis 1.00
Visos konsulate gautamos au-
kos tuoį pakviuojamos, laikra-
ščio skelbiamas ir pervedamos
į atitinkamus fondus. Konsula-
tas nuoširdžiai dėkoja už visas
lietuviškas aukas.
Lietuvos Konsulatas,
100 E. Bellevue pl., Chicago, Ill.

Kompanijos Prašo Laikinos Tarkos

Kenosha, Wis. — Jau antra
savaitė kaip čionai Nash-Kelvi-
nator korporacijos 3,200 darbi-
ninkų streikuoja. Tas pačios kor-
poracijos Milwaukee dirbtuvės
taipgi streikuoja 2,800 darbinin-
kų. Streikas vedamas United
Automobile Workers of Ameri-
ca CIO unijos.

Šiomis dienomis kompanija
pasitūte visiems savo darbinin-
kams privatiskus laikus, ku-
riuos pršo, kad darbininkai
sultikū ant laikinos tarkos (truce-
), bet darbininkai atsikaso su
kompanija tartis ir laikosi su
savo unija. Gubernatoriai Heil
atsikreipė į darbininkus, ragin-
damas primti kompanijos siu-
lymą, kad darbininkai grįžtų ir
dirbtų, o derybos eity tarp un-
jos, ir kompanijos.

Darbininkai atsako nuo lai-
kinos tarkos, nes kompanija savo
laikusoje jiems nežada išpildyti
jokių unijos reikalavimų. Lai-
kai yra skaitomi kaip streiki-
laužyti žingsnis. Bet darbinin-
kai laikosi vienybės ir vargiai
pasiseks kompanijoms juos ap-
gauti ir sugrąžinti į darbą, kad
ir gražiais žodžiais: —Unijistas.

Lenkų Ponsva Jau Išsinešdino iš Sovietų Sąjungsos

Maska. — Lenkijos ambas-
dorus ir konsulai, neturėdami
ką veikti dėl eliminavimo Len-
kijos, su savo štabais vakar iš-
važiavo iš Sovietų Sąjungos. Lip-
dami į traukinį pasakė likit svei-
ki visam didvykio korpusai,
išskyrus Sovietų, Italijos ir Vo-
kietijos atstovus.

VILNIES VAJUS

PRASIDĖJO SU
**SPALIO (OCT.) 1-MA IR TĖSIS
IKI GRUODŽIO 1-MAI D.**

Šių metų "Vilnius" vajuje turėtume padvigubinti "Vilnius" skaitytojų skaičių visose lietuviškos apygventose kolonijose. Šiuo laiku kiekvienas lietuvis įdomaujasi Europos padėčia ir besikuriantiu pasauliniu karu. "Vilnis" kaip tik ir suteikia daugiausiai ir teisingiausių žinių. Tad mes ir kreipiamės į visus vilniečius, visus veikėjus, visus pirmiau dalyvaavusius vajininkus, taipgi į ALLD ir LDS kuopas, kad padėtųmet gauti naujų skaitytojų.

Chicagočiai nusitarė gauti nemažiau 300 naujų skaitytojų, o kitos visos kolonijos, miestai ir miesteliai, taip pat turėtų gauti bent 300 naujų skaitytojų.

DOVANOS VAJININKAMS

Visieji Vajininkam Bus Duodama Dovanos Sekamai:

Už 5,000 punktų \$100.00	Už 2,500 punktų \$ 50.00
Už 4,500 punktų \$ 90.00	Už 2,000 punktų \$ 40.00
Už 4,000 punktų \$ 80.00	Už 1,500 punktų \$ 30.00
Už 3,500 punktų \$ 70.00	Už 1,000 punktų \$ 20.00
Už 3,000 punktų \$ 60.00	Už 500 punktų \$ 10.00

KURIE GAUS 5,000 PUNKTŲ IR DAUGIAU, GAUS DUBELTAVAS DOVANAS

Laikė vajuas "Vilnius" prenumerata nupiginta: Chicagoj ir Europoj, išskyrus Kanadą, \$7.00 metams, pusei metų \$3.50. Už Chicago ir Kanadą metams \$5.00 ir pusei metų \$2.50. Senų skaitytojų prenumerata Ribųj metams, pusei metų \$3.75. Už Chicago—\$5.50 metams, pusei metų \$2.75. Tačiau seni skaitytojai gaus dovany knygų vertės \$1.00.

Knygos Pasirenkant

1. Kelias į Naują Gyvenimą, A. Bibmos.
2. Motina—Maksim Gorkio.
3. Mokslinio Socializmo Išsipletojimas Nuo Svajonių iki Moks-
lui—Fr. Engels.

"VILNIES" ADM.

3116 S. Halsted Street Chicago, Ill.

5 Lapkričio 5 November

VILNIES KONCERTAS

SOKOLŲ SVET.

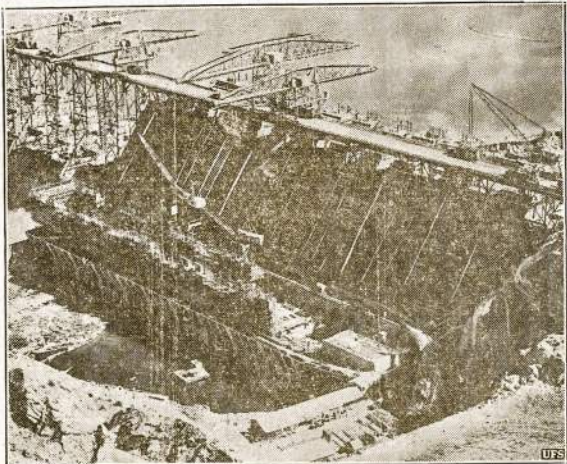
2343 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Koncertas bus įdomus, nes dalyvaus rinktinės dainininkų ir dainininkių spēkos, muzika ir tt.

Lapkričio 5 November 5

Kas Rytelį KLAUSYKIMĖS Kas Rytelį SALTIMIERO LIETUVIŠKŲ Radio Programų

10:00 VALANDA RYTO WHIP (1480-K) 10:00 VAL. RYTO
Kaimiečių Kapelija—Aidu-Aidu! Kvartetas—Pipirai—Trys Lietuviškos
—Zinij Zinovas—Sorum Barom Senius—Dėdė Brūkai—Bartų Sei-
nyra—Algirdas Brazis—Florucaja Balsiois—Elena Pečiukaitė—
Mikas Overlingis—Kristina Krišcinaitė—Jonas Rukštala—Pozejų Arijai
—Juzutė Mileraitė.
Kas Rytą WHIP
10:00 Val. Rytą iki 11:00 Val. Kas Rytą WHIP

Tik valstybės lėšom tegalimi toki milžiniški pasimojinimai. Štai didysis Grand Coulee tvenkinys skersai Columbia upę, Washingtono valstijoje. Ties šiuom tvenkiniu bus įreikiyta milžiniški elektros generatoriai, kurie gamins pigią elektros pajėgą kelių šimty mylių apieilinkei.

DAUGIAU KULTURIŠKUMO SPAUDOJE

Gvildenkime gyvus dienos klausimus, bet nekerštakim ir neniekinkim vieni kitų. Iš kur tu žinai, kad tavo teorija neklaidinga?

Lietuvių spaudoj neretai pasireikiška vulgariskumo, nekulturiškų vieni ant kitų užsipuldinėjimų. Tuo klausimu norisi išreikišti nuomonę. Man nesvarbu kaip kas protauja — net pasakysiu, aš pilnai pritariu tiem lietuvių tautos nariam, kurie parodo

gyvumą drąsiai ginti savo įsitikinimus per spaudą, arba gyvu žodžiu. Man darosi skaudu matant tą, kad mes nepajėgiame kito žmogaus, ar grupės žmonių pareikštus įsitikinimus įvertinti ir pagerbti, toleruoti. Yra kiekvieno žmogaus liuosa valia nepritari pareikštom mintim, arba nuomonei, jeigu su tuo nesutinka. Bet neleisti tau, broliu, ir sesė, niekinti ir spaudyti į tuos asmenis, su kurių nuomone, ar jų pa-

reikštu įsitikinimu pats nesutinki, tam nepritari.

Kada mes, lietuviai, persi-auklėsime ir kada mes pasieksime tą aukštą kultūros laipsnį, kad kitiem pripažinti tokią teisę, kokios mes sau norime? Reikia bičiuliškai dalykus svarstyti, bičiuliškai vienas kitam ranką paduoti, nors ir nuomonių skirtumas būtų.

Kaip skirtingų nuomonių, arba politinių bei, religinių pažvalgy žmogus nesiliaikytų, visvien yra bendri reikalai, kurie jungia ne tik vienos tautos narius, bet jungia visą žmoniją.

Mes kartais piktinamės iš pasireiškusių nekulturingų požymių kasdieniniame gyvenime, tai kaip tuomet galime toleruoti nekulturiškumą spaudoj?

Kokiais rimtais argumentais mėginame savo oponentais pertikrinti? Dažnai metam paniekos žodį. O tas visai nedaug nuo skiriasi nuo nemokšės, kerštingos davatos elgesio.

Daleiskime, kad tavo oponentas nerimtai argumentuoja, tai leistiina paklaides, netikslumus pašiepti. Bet keršyti, koliotis nekulturiškai. Antra vertus, tuo nieko neįtikinsi.

Ne sykį aš pats pašiepiu nerimta oponento išsišokimą. Bet jis ne tik nesupyko, bet pagalvojęs pripažino mano pusei teisybę.

Turiu pasakyti, kad yra daug bendrų dalykų. Pavyzdin, alkis, troškuly, šaltis, audra, puga visus paliečia. Tie nemalonumai vargina žmones, ar jie būtų katalikai, bedieviai, tautiečiai, socialistai, bolševikai, ar kitokios pažiuros. Ligos žmonių neskirto, mirtis visus vienodai savo glėbyn ima.

RESTAURANT AUDITORIUM

LIETUVIŠKI IR AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

Buna daug nelaikinių mirčių, jauni žmonės miršta. Čia gali būti skirtumų. Tas gali paeiti iš negero politinio sutvarkymo, arba galėjo būti paties žmogaus neapsižiurėjimas.

Tankiausia ne laiku mirties priežasties kaltininkas buna netvarkus surėdymas valstybės ir dalinai žmogaus apsilėidimas. Demokratinėse valstybėse pačių piliečių kaltė, nes jie dar vis aukšto apsišvietimo nepasiekė.

Tad jeigu demokratinėse valstybėse tokio laipsnio nepasiekė, tai ką jau kalbėti apie tas valstybes, kur piliečiam neleidžia nosį kišti į valdžios reikalus.

Lietuvių tautos nariai neseni atbudo. Sakysiu, yra palaima, kad joje yra tiek daug skirtingų politinių grupių kurios akstina tobulintis, auklėtis, diskutuoti tautos gyvus klausimus ir kultūrė, tai, kaip elgtis jau kulturoje pakilę žmonės.

Tad neniekinkime vieni kitų.

Dr. A. L. Graičunas.

D. M. Šolomsko Prakalbų Maršrutas

Dr. D. M. Šolomskas Pasakys Prakalbas Siose Vietose:

Spalio 15-16 dd. Grand Rapids, Mich.
Spalio 17 d., 7:30 val. vakare, 9212 Russell St., ir spalio 18 d., 1912 7:30 val. vakare, 4097 Porter St., Detroit, Michigan.

Spalio 19 d. Cleveland, Ohio.

Dr. D. M. Šolomskas yra plačiai žinomas. Jis pasakys svarbias prakalbas. Iš mus pusės liko gerai, pavyzdinai prie taip svarbių masinių mitingų prisirengta.

Todel čia per spaudą krepiamės į minėtų kolonijų draugus ir prašome juos kooperuoti. Rūpinkimės, kad mitingai kuogeriausiai pasisektų.

Chicagoj rengiame masinį mitingą su koncertiniu programu. Gal ir kituose miestuose draugai rengs prakalbas su koncertiniais programais. Dar kitur gal panorės surengti bankietus. Priklausus nuo draugų tos kolonijos, kaip jie nori atžymėti 20 metų Komunistų Partijos gyvavimą. Draugai, į darbą!

ANGLIJA ESĄ ATVEŽUS Į FRANCIJĄ 185,000 KAREIVIŲ.

Londonas. — Anglijos karo ministeris Leslie Hore-Belisha papasakojo atstovų butui, kad jisai jau spėjęs į Franciją nugabenti 180,000 kareivių. Nugabentij esą jau fronte ir skubiai apsikasa.

WEST SIDE HALL

Buv. Meldžiaus Svetainė Patogi svetainė šokiams, baliams ir bankietams, dabar galite rauduoti. Kreipkitės: R. S. GIRCIS 2244 W. 23rd Place Tel. SEEley 9083

John Graber Garage

809 W. 32nd St. Chicago, Ill. Taisau automobilius, trokus. Darbą garantuoju. Kas tik reikalinga del auto pataisymo, atlieku visoki darbą. Kreipkitės.

Dviraičiai ir vėl madoje. Štai burys vestuvinių keliaują namon iš sv. Petro bažnyčios Romoje — ant dviračių. Mat, dabar Italijoje uždrausta naudoti automobilius privatiems tikslams, taupoma gasolina. Beje, dviračiai Italijoje daugiausiai daromi su dviem sėdynėm. Štai ir šiedu jaunavedžiai (dešinėj) abu "pumpuoja" vieną dviračią.

PAJIEŠKOJIMAS

Lietuvos konsulas Chicagoj pajieško sekantį asmenį: Dauidonį, Stanislova, 35 m. amžiaus, kilusį iš Štaliučių km., Štaliučių valsč., 1928 m. išvykusį Kanadon. Labai svarbu. Skubus atsiliepinimas arba apie jį pranešimas bus labai įvertintas. Damanskį, Juzapą, kilusį iš Raseinių apskr., Kražių valsč., gyvenantį Chicagoje.

Glebi, Praną, prieš keliolika metų gyvenusį 135 West 15th St., Chicagoje. Konsulatui labai reikalingas jo atsiliepinimas arba adresas.

Levičką, Vladą, kuris iš Lietuvos išvyko apie 1910 metus. Didžiojo karo metu tarnavo Amerikos kariuomenėj. Iki 1926 metų gyveno Chicagoj.

Nakrošį, Andriejų, iš Lietuvos išvykusį prieš 30 metų; kilusį iš Nakrošių km., Panevėžio valsč. ir apskr.

Jieškomieji asmenys arba apie juos žinantieji prašomi tuojus atsiliepti konsulatam. Lietuvos Konsulatas, 100 E. Bellevue pl., Chicago, Ill.

VISUOTINAS ATIDARYMAS

GEO. TAVERN

3159 S. Halsted St. Šeštadienį ir Sekmad. SPALIO 14 ir 15 dd. Bus gera muzika ir skanių valgių. Kviečia visus atsilankyti — C. Usauskas ir G. Janulis

HEALTHY FOOD RESTAURANT

Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai Gaminti Patyrusiu Vėreju. Vikrus Patarnavimas. 3206 S. Halsted Street CHICAGO, ILL. JULIA ADACKUS

Anglai Pačiuo Vokietijos Stamboką Prekybos Laiva

Londonas. — Laivyno ministeris Winston Churchill vakar pasigyrė parlamentui, kad angly kariniai laivai atviroy juroj pačiuo vokiečių prekybinį laivą "Cap Norte", su kroviniu plaukusį iš Bruzlijos į Vladivostoką. Grobiu ministeris džiaugiasi juo labiau, nes su užgribinu "Cap Norte", laivinio tonazo angliui bus užgriebe daugiau nuo vokiečių, negu vokiečiai nuo angly.

Italijos Juodmarškiniam Netinka Nazių Nusileidimas Sovietams

Roma. — Oficialė juodmarškinų spauda rašo nazius hauginančiu tonu, kam jie "užleido Palaltijo kraštus slavų įtakai." Kai kurie juodmarškinų laikraščiai priminė naziam vokiečių kryžiuokį išvijimą iš Rusijos šimtmečiai prieš tai. Bet, girdi, kryžiuokai pasitraukė tik po kruvinausiuo mišiu, o Hitleris esą pasitraukė bolševikam nei vieno šuio neššovus.

Juodmarškinų laikraščiai pyksta, kam naziai atsisakė nuo pavergimo Palaltijo krašty ir nuo pasijungimo Balkanų krašty.

Jei jum patinka "Vilnis" tai kodėl nepatarti ir savo draugui užsipnumeruoti?

FELIX TAVERN 1335 W. Madison St., Chicago — Seely 9533. Mes esame netik aludinkai, bet ir uoliai darbininkų judėjimo rėmėjai. Prašome užieiti linksmam laikui. Gera muzika kasdien. FELIX ir PETRUSĖ GELDBUTO, Savininkai MIKE NACIUNAS, Mrg.

SPECIALĖS DOVANOS VISIEMS VAJININKAMS. Šiame "Vilnis" vajuje bus duota čia matomos specialės dovanos visiems vajininkams, kuris ar kuri gaus nuo spalio 1 d. iki 15 d., per 15 dienų, 7 naujus metinius skaitytojus, arba atnaujus 10 metinių. Graži plunksna ir pašiukas, vertės \$5.00. Gi gauti skaitytojai bus priskaityti prie abelnos jusų sumos punkty. Tad ši puiki dovana yra specialė dovana vajininkam-vajininkėm. F. A. BUKAUSKAS 10831 S. Michigan Ave, Chicago, Ill. Čia gali gauti visokių aukšinių ir deimantinių daiktų. Patyręs Laikrodininkas Per Daugelį Metų.

"DAILY RECORD" NAUDAI LIETUVIŠKOS VAKARUSKOS ŠEŠTADIENĮ, SPALIO 14 DIENĄ, 1939 Pradžią 7:30 Valandą Vakare DRAUGO PAVIO NAME 3948 South Artesian Avenue Lietuviška Muzika — Užkandžiai — Gėrimai. —KOMITETAS.

ŠOKIŲ VAKARAS IR DOVANOS Rengia Liet. Literatūros Draugijos 92 Kuopa Sekmadienį, Spalio (October) 15, 1939 LIETUVIŲ LIUOSYBES SVETAINĖJ 1403 S. 49th CL., Cicero, Ill. Svetainė atsidarys nuo 3 val. po pietų. Programo pradžia 4 val. po pietų. Bus brangių dovanų prie įžangos tikieto. Įžanga 25 centai išanksto, prie durų 30 c. Gera muzika šokiama. Visus ir visas kviečiam dalyvauti šiame parengime. —Komitetas.

Lietuviškų Rubų Krautuvės Rudeninis IŠPARDAVIMAS Vyriški švederiai 59¢ Su Zipperiu \$2.85 Berniukam švederiai Su Zipperiu ... \$1.85 Vyram Apatiniai 69¢ Berniukam Apatiniai .. 49¢ Moteriškos Bliuskos 89¢ Moteriškos Pirštinės 59¢ Moteriški Vilnoniai švederiai \$1.85 Moterim Andarokai \$1.69 JOSEPH'S DRY GOODS STORE Savininkas J. PIKELIS 3344 S. Halsted Street Chicago, Ill.

RADIO HANDED IR TOJ

CHICAGO STOTTS

WIND	Kilo	Metro
WMAQ	870	447.5
WGN	720	360
WBBM	770	385
WFLD	970	495
WGNB	970	495
WGN	1080	540
WFLD	1080	540
WGNB	1080	540
WFLD	1280	640
WGNB	1280	640
WFLD	1480	740
WGNB	1480	740

Spalio 14, 1939

8:45—WGES, Sophie Bartus.
WBBM, Word and Music.
10:30—WHIP, Salmiero Program.
10:30—WGN, U.S. Army March.
11:45—WJJD, Debator's Forum.

POPJET

12:00—WAAF, The Symphonic Hour.
WLS, "Man on the Farm".
WJJD, Current News.
WGN, Spotlight Program.
WBBM, "What Can Do".
WGN, Noontime Melodies.
12:30—WHD, Bob Atcher, songs.
WCFR, Three Quarter Time.
WBBM, What Price America.
1:00—WAAF, News Report.
WBBM, Football Edition.
WLS, Home Talent Program.
WGN, News for Missus.
WGN, Ginstour's Orch.
1:15—WAAF, "Seven Uppers".
WBBM, Meet the Missus.
1:30—WGN, Ball Players.
WHD, Hyde Parker.
WCDJ, Civic Program.
WGN, Baseball.
WLS, Prairie Ramblers.
2:00—WBBM, Concert Melodies.
WJJD, Front Page Drama.
WGN, Sports Edition.
WCDJ, Musical Favorites.
2:30—WAAF, Popular Tunes.
WAAJ, University of Melody.
WBBM, Children's Program.
3:00—WBBM, Polish Matinee.
WGN, Sports Edition.
WBBM, Football Game.
3:30—WGES, Musical Favorites.
WHD, Sports Edition.
4:00—WGES, Croation Hour.
WCFR, Football.
4:30—WHD, News on Neutrality.
4:45—WJJD, Supperette Frolic.
5:00—WBBM, El Chico—Spanish.
WBBM, Hillbilly Music.
WGES, Songs of Ukraina.
WCFR, News Flash.
WHD, Sports Edition.
5:15—WHD, Sportsman's Park.
WJJD, Anson Weeks Orch.
WBBM, Irlandavne's Orch.
5:30—WBBM, Musical.
WCFR, Keep-up with the World.
WBBM, Bull Session.
WBBM, Children's Stories.
WGN, Current News.
WGN, Hoastland's Orch.
5:45—WCDJ, Amer. Legion.
WGN, Ed. Thorgensen—Sports.
WHD, Sports Edition.
WCFR, The Hit Review.
WAAF, Sport Shorts.

VAKARE

6:00—WGES, Folk Songs.
WGN, Gusberg's Orch.
WCFR, Race Results.
WCDJ, News of the Day.
WMAQ, Football Scores.
WGN, Sports Review.
WCDJ, Vocalist.
WCFR, Dad's Family.
WBBM, "The People's Platz".
WGN, News.
6:45—WHFC, Oekg Programs.
WGN, Sports Review.
WBBM, Inside of Sports.
WLS—Sports Review.
7:00—WMAQ, To Be Announced.
To Be Announced.
WIND, Max Miller's Quartet.
WGN, Heidelberg's Orch.
WLS, Barn Dance.
WCFR, Last Minute News.
WGES, Theatre of the Air.
7:30—WMAQ, Milton Berle.
WLS, Barn Dance.
WBBM, Bluegrass Revivites.
WGN, Hawaii Call.
8:00—WGN, Tommy Dorsey's Orch.
WCFR, Art for Your Sake.
WBBM, Your Hit Parade.
WLS, National Barn Dance.
WMAQ, From Hollywood.
WMAQ, Death Valley Days.
WIND, Paul Page's Orch.
WGN, News.
9:00—WMAQ, Camel Caravan.
WCFR, Dance Orchestra.
WHD, Emil Fildis's Orch.
WCFR, Evening Serenade.
WBBM, Slovak Revue.
WGN, America Looks Ahead.
WLS, Barnyard Jamboree.
9:15—WBBM, Judith Arlen, Songs.
WCFR, Lithuania Program.
WHD, Walkathon.
WGN, Symphonic Strings.
9:30—WMAQ, Arch Oboler's Party.
WMAQ, Football Parade.
WLS, Front Page Plays.
WCFR, Dancehall.
WGN, Leonard's Orch.
10:00—WGN, Johnnie Davis Orch.
WMAQ, Bill Bardo's Orch.
WBBM, News.
WLS, Barn Dance.
WHD, Walkathon.
10:15—WHD, Emil Fildis's Orch.
WBBM, Bob Chester's Orch.
WMAQ, Art Kassel's Orch.
WGN, Jack McLean's Orch.
10:30—WCFR, "The Life Program".
WBBM, Dance Music.
WGN, Dick Jurgen's Orch.
WHFC, Symphonic Frolic.
WMAQ, Abe Lyman's Orch.
11:00—WBBM, Hal Kemp's Orch.
WMAQ, Harry James's Orch.
WGN, Shep Field's Orch.
WBBM, Radio Debut.
WLS, National Barn Dance.
11:30—WHD, Current News.
WCFR, Hessberger's Orch.
WMAQ, Bill Bardo's Orch.
WBBM, Frankie Master's Orch.
12:00—WHD, The Nite Watch.
WGN, Emil Coleman's Orch.
WBBM, European War News.

LIETUVISKI RADIO PROGRAMAI

Progress Bendroves krasutaves radio is stoties WGES rytoj, 11 val. ryto duos graziu dainu, muzikos ir idomiu patariu. Taip pat bus gery žinų apie 7-ta metinį rudens šparvaidių Progress Krasutavę. (14)

Studentų Žaislų Parė

Ryt sekmadienio. O ką veiksim? Nuėsimė į Lietuvos Studentų rengiamą Card ir Bunco Party, Zig-Zag gražioje patalpoje, 6819 S. Western ave., 2:30 val. po pietų.

[ėjimas 40 centų. Bet už tai ne tik smagiai laikį praleisime, bet ir dovany parsinešime. Atrodo, kad vertėtų net su visa savo kompanija ten užsukti. Ar ne tiesa? — B. P.]

NEDELIOJE

Spalio 15, 1939

8:00—WBBM, News.
8:45—WGES, Sophie Bartus.
9:00—WAAF, Carnival of Tomes.
WGN, Morning Concert.
9:30—WCFR, Morning Musicale.
10:00—WBBM, Press News.
WHIP, Lietuvių Programas.
10:15—WCFR, News Flash.
10:30—WGES, Isalniai Melodies.
WGN, Morning Melodies.
WLS, The Southernaires.
11:30—WBBM, Man on the Street.

POPJET

12:00—WBBM, Hillbilly Music.
WAAF, Musical Hour.
WCFR, Sunday Swing.
WGN, Fashion Show.
WGN, Don Arves and Och.
12:15—WCFR, News Flash.
12:30—WCFR, Cameo Theatre.
WMAQ, Rangers Serenade.
WBBM, Festival of Music.
WJJD, Hawaiian Echoes.
WBBM, Motocade of Music.
1:00—WHD, Democracy in Action.
WMAQ, Smoke Dream.
WBBM, Lietuvių Programas.
WAAF, Remember With Joy.
WJJD, Missing Persons.
WCFR, Spotlight Program.
WCFR, Chicago Marches On.
WGN, To Be Announced.
WHD, Current News.
WBBM, Discussion.
2:00—WGES, Mirror of Events.
WAAF, Master Melodies.
WBBM, Melodies for Milady.
WBBM, Symphony Orchestra.
WGN, Dance Orchestra.
WBBM, Jewish Drama Guild.
WHD, Popular Favorites.
WMAQ, Dramatizations.
3:00—WBBM, Nona's Vespers.
4:00—WBBM, Three Cheers.
WAAF, Symphony Hall.
WMAQ, Emma Jettick's Songs.
4:30—WHD, WPA Orchestra.
WMAQ, Spelling Bee.
WBBM, Metropolitan Audition.
WBBM, Ben Berns.
5:00—WBBM, "Silver Theatre".
WJJD, Supperette Frolic.
WCFR, The Jugglers.
WCFR, Polish Program.
WBBM, Amateur Hour.
WGN, Johnnie Davis's Orch.
5:15—WHD, Judge Gutkewich.
5:30—WMAQ, Grouch Club.
WCFR, Scripture Hour.
WHD, Concert International.
WBBM, Gateway to Hollywood.
WGN, Calling All.
WCFR, Lietuvių Programas.

VAKARE

6:00—WBBM, European War News.
WBBM, European News.
WCFR, Bill Bardo's Orch.
WCFR, Popular Classics.
WHD, Polish Program.
WMAQ, Jack Benny.
WCDJ, Dinner Concert.
WGN, Jackie McLean's Orch.
6:30—WBBM, Dick Jurgen's Orch.
WBBM, Mr. Dist. Attorney.
WCFR, Jack Kelly's Orch.
WBBM, History in the Making.
WMAQ, Fitch Bandwagon.
7:00—WMAQ, Charlie McCarthy.
WCFR, Lithuania Program.
WBBM, "The Adventures".
WGN, Heidelberg's Orch.
WLS, Revival Hour.
WCFR, Irish Hour.
7:30—WGN, Steven Leonard's Orch.
WBBM, The Jergen's Program.
WCFR, Amateur Hour.
WMAQ, Man, Merry-Go-Rd.
WCFR, Your Sunday Day.
6:30—WMAQ, American Album.
WBBM, Irene Rich. Story.
WGN, News.
6:45—WBBM, Sports With B. Ruth.
WGN, Johnnie Davis's Orch.
6:00—WCFR, Revival Hour.
WBBM, Concert Miniature.
WBBM, Campbell Playhouse.
WGN, Good Will Hour.
WMAQ, Hour of Charm.
9:30—WBBM, Cherie.
WBBM, Press News.
WGN, Heidelberg's Orch.
WBBM, News.
WCFR, Hessberger's Orch.
10:30—WGN, Jack McLean's Orch.
WCFR, Polish Program.
WBBM, News.
11:00—WBBM, Dance Music.
WBBM, Joe Sudy's Orch.
WCFR, Dance Orchestra.
WGES, Front Page Drama.
WGN, Johnnie Davis's Orch.
12:00—WBBM, Alexander's Orch.
WBBM, News.
WGES, March of Health.
WGN, Steve Leonard's Orch.
WHD, The Nite Watch.
WMAQ, Art Kassel's Orch.
WBBM, European War News.

Sunkiai Susirgo Clevelandietis Draugas Žebrauskas

Cleveland, Ohio. — Draugui Žebrauskui padaryta didelė operacija ir jis galį Lakeside ligoninėje, 2065 Adelbert Rd.

Drg. Žebrauskas yra gerai žinomas mūsų lietuvių judėjime. Jis visur dalyvavo pagal savo išgalę. Draugai, kurie galite, malonėkite jį aplankyti. Lankymo valandos po pietų nuo 2 iki 3; vakare nuo 7 iki 9. Žebrauskas namų adresu: 844 Evangeline Rd. —K. Romand.

Ką Laimėjo Vokiečiai

Vokiečiai dabar rokuoja, kiek ir kokio grobio jie gavo iš Lenkijos.

Iš Ankstosios Silezijos srities, Dombrovo ir Krokuvos tikimasi išskirti, remiantis 1938 m. daviniais, apie 38 milijonus tonų anglies ir tuo būdu padidinti bendrą Vokietijos gamamą anglių kiekį 20%. Šis kiekis žymiai praška Vokietijos peralkalavimą, lyginant su peraitais metais. Taip pat nurodoma, kad Lenkijos anglies kasyklos kaip traisiniai netais buvo pilnai išnaudojamos. 1929 m. iš minėtų sričių gauta 46 milijonai akmens anglies, taigi, 20% daugiau negu 1938 m. Peraitais metais, lenkams prisijungus Olzės sričių, Lenk. anglies gamyba padidėjusi septynis su puse milijonų tonų. Olzės srities anglis gamina tinka koksų gamybai ir tuo būdu geležis ir plieno liejykloms. Dabar, užėmus šias Lenkijos sritis, Vokietijos iškasmas anglies kiekis padidės net 25%. Be to, užėmus Ankstutinę Sileziją, Dombrovo ir Olzės sritis, ir Vokietijos plieno ir geležies gamyba padidės daugiau negu dviem milijonais tonų. Esą, lenkų geležies kasyklos iki šiol nebuvo tinkamai išnaudotos, dėl to galima gauti daug didesnius kiekius. Rudos ašaraga užimtoje Lenkijos srityje Vidurio apskrityje žymiai sustiprins Vokietijos karinį pajėgumą. Ypatings reikšmės Vokietijos karui ūkiai turi cinko kasyklos, kurios per metus gamina daugiau negu 100,000 tonų, šis kiekis sudaro daugiau negu pusę Vokietijos iškasmos cinko rudies. Iki šiol Lenkija didesnę dalį cinko išveždavo į Vokietiją.

Nurodoma, kad visos labai vertingos kasyklos galės būti naudojamos Vokietijos kariuomenės aprūpinimo reikalmams, nes tik mažas skaičius kasyklų esą sumankintas ir, be to, Vokietija šias kasyklas ir darbu sąlygas pažysta iš ankstesnių laikų.

UTENA APSIPRATO SU KARO SUOTAIKOMIS.

Utena susigveno su prasidėjusiu svetur karu ir gyvenimas vėl tampa kasdieninis. Žinomiis įdomumais, bet pykčius vertinam salta.

IS KAPO ATSIKELE SKENDUOLĖ.

Kultūkių vnsė, netoli Skudutiskio, želių ežere buvo rasta nežinoma skenduolė.

Pradėjus aiskinti buvo spėta, kad tai bus klajojusi psichiniai nesveika nuo Utenos pačiantis, Paleičiūtė. Paleičiūtės namiškių ji buvo pripažinta, kaip jų duklė.

Jie jį apraudojo ir palaidojo. Dabar, praėjus jau nekuriam laikui, Paleičiūtės atėjęs policin pranešė, kad jų dingsių duklė atsirado visai sveika ir jie bus palaidoje vietimė.

Skenduolės kapas atkasamas ir daromas skrodinimas.

DAUG PRASŪYŲ.

Marijampolė. — Siemietį valstybinė mokytojų seminarija buvo padavę prašymus 268 asmenims, bet buvo priimta tik 57 vyrai ir 104 mergaitės. Dabar mokytojų seminariją yra 259 mokiniai. Didesnis mokytojų seminarija susidomėjimas yra mergaičių tarpe.

West Pullman Žinios

IS Musų Kuopų Parengimo

Spalio 7 d. įvyko LDS 2 kp. ir LLD 150 kp. balius. Vakarus buvo labai šilts, tai pusėtinai vargino susirinkusius į balių.

Apie 7 val. vakare, vakaro pirmininkas pakvietė padainuoti Aido chorą, po vad. J. Kenstavičiaus. Padainavo gana vyksta. Po to turėjome svečią kalbėjimą iš Brooklyno, d. D. M. Solomskis. Buvo smagu mūsų kolonijos publikai susipažinti su d. Solomskiu. Tai gana simpatiškas ir draugiškas vyras. Jis pasakė įžymų kalbą šių dienų svarbius klausimams.

Tik buvo gaila, kad kalbėtojas negalėjo ilgai kalbėti, nes mat publika buvo susirinkusi pasistokti.

Solomsko kalbos publika klausė įdomiai.

Po programo buvo šokiai. Kurie norėjo pasižokti, o kiti pasikalbėjo, padiskusavo svarbius klausimus.

Reikia pastebėti kuopų komisijai, kad ta svetainė, kuri buvo paimta parengimui, netikslus dėl tokių parengimų. Visų pir-

VISAM APSKRITYJE TIK VIENAS TELEFONAS.

Sneedville, Tenn. — Tennessee valstijoje yra vienas apskrity (county), kurioje iki šiol nebuvo nei vieno telefono. Dabar bus vienas telefonas, kurį įsivedė vietos vaistinkams.

NAZIŲ "ERZACAI" KLAIPĖDISKIAM.

Klaipėda. — N. Tilžės Keleivis praneša, kad Tilžėje kas savaitę kavos pupelių ir kavos pakaitalų (erzaco) už kortelių duodama po 63 gramų žmogui, 15 to 63 gramų skūciaus, grynu kavos pupelių per savaitę vengiam žmogui duodama iki 20 gramų, bet pupelių bus duodamos tik suaugusiems, turintiems virš 18 metų amžiaus.

—Beveik visoms tabako prekėms ir alkoholiniams gėrimams įvesti 20 mošumėjų "karo priedo" mokeščių.

ma, vieta permaža. Antra, visai nėra ventilacijos. Atteityje reikia pasirūpinti erdvesne svetainė.

Tą patį vakarą prieš balių įvyko ir LDS 2 kp. susirinkimas Organizatorė Virginia Sorokitė pridavė du nauji aplankai. Ši juonuolet jau gavo keitrus naujus narius. Jei taip seksis, tai ji viena išpildys kvotą—gaus 25 naujus narius.

Drange Stalkau, nepasiduro.

—LDS Narys.

Banditai Nušovė Taverno Kostumeri

Du banditai, gerai apsitaisę, po dyklyktai pirmadienio naktį įėjo į Zaniska taverną, 1859 N. Washenau ave. Įsakė vieni sūstoti prie sienos ir laisvė, kad yra apipilėmas.

Banditai kostumerius pradėjo suvartyti užpakalinį kambary. Tačiau ten buvo durys į sklepą, tai kas tai ir pradėjo eiti į sklepą. Pradėjo į jį pilti kulomis. Palikę nušautą žmogų piktadarijai pabėgo ir pasislėpė.

PADEKOS ZODIS

Mums labai sunku surasti tinkami žodžiai išreikšti padėką visiems dalyviams mūsų tėvelio Vincento Briedžio laidotuviams. Mums, vaikams, liudovėms ir giminėms buvo sunkiausia valanda perygyvinti. Bet visų užuojautą labai daug padėjo mūsų. Tad reikiame giliausia padėką visiems dalyviams laidotuviams, gėlių auksotojams, draugams ir pavieniams; karsto nešėjams. Ypatings tarime širdingai ačiū kalbėtojams: K. Augustinai, V. B. Ambrosai, F. Abekui ir R. Snickui, už pasakytas linkamas kalbas.

Taipgi garbūriai P. J. Ridkui už suteiktą kopijų patarimų mūsų liūdno valandai.

SUNAL, DUKTE, MARCIOS, ZENTAS, BROLIAI IR GIMINIS

300 Puikiausiu Chicagoje Atimtu Automobilių Pardavimui—Praktiška Jusų Pačių Kaina

Išrinkite savąjį karą iš didžiausio, puikiausio šiam krašte automobilių pasirinkimo ir sutapskite šimtus dolerių.

Čia rasite karą, kokio norite tokiu kaina, kokią išgalėsite mokėti. Nors ir 1,000 mylių nuo Chicagos žvartant, jums apsimoka daryti šiam didžiuliam išpardavimui. Niekur kitur patanyje jūs nerastite tokių šmų kainų.

25—BUICKS, 1929, 1932, 1937 ir 1938 kiekvienas parduodamas pigiai	\$275	15—FORDS 1929, 1932, 1937 ir 1938 visi nauji karų sąlyšose, pigiai	\$225
10—CHRYSLERS 1928, 1937 ir 1938, garantuotas, kaip nauji	\$265	8—HUDSONS nuo 1929 iki 1935 kiekvienas garantuotos	\$195
14—DODGES 1939, 1938, 1937 ir 1936 kaip nauji, kaskoje su radio pigiai	\$245	16—CHEVROLETS nuo 1939 iki 1936. Visi modeliai, kaip nauji	\$225
18—OLDSMOBILES 1939, 1938 1937 ir 1936 taip žiba kaip naujas sidabrinis diskas	\$285	5—PACKARDS nuo 1939 iki 1936. Visi garantuoti, kaip nauji	\$345
12—PLYMOUTH 1939, 1938 1937 ir 1936 visų vartoti, gilmai garantuoti	\$225	6—LA SALLES nuo 1938 iki 1936 ypatingai puikus karai už	\$295
		8—STUDEBAKER nuo 1929 iki 1936 modeliai visi 6 cilindriniai, kaip nauji	\$195

Taipgi turime virš 150 senesnių karų iš visų gamybių ir modelių nuo 1935 iki 1922—visi garantuoti tik už \$45.

ATMINKITE, KAD KIEKVIENAS KARAS YRA PILNAI GARANTUOTAS IR DUOS JUMS METŲ PATARNAVIMA IR PATEKINIMA

Cook County Finance Co.

1340 West 63rd Street. (Prie Loomis)

Suñčiame Geles Telegramu į Viso Pasaulio Dalis **LOVEIKIS** — Kvietkininkas

Gėlės Vestuėm, Bankietam, Pagrabam

3316 S. Halsted St., Chicago, Ill.—Yards 7308-9

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos ir Cieros Lietuvos Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus 4704 S. Western Ave TEL. LAFAYETTE 8024	Anthony B. Petkus 1410 S. 49th Ct., Cicero TEL. CICERO 2109 6834 S. Western Avenue Tel. Grovehill 0142
---	---

S. P. MAZEIKA 3319 S. Lithuania Ave. TEL. YARDS 1138 ir 1139	Antanas M. Phillips 3307 Lithuania Ave. TEL. YARDS 4908
---	--

LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd Place Tel. Canal 2515 ir 2516 Skyrius: 42 E. 108th St. Tel. Pullman 1270 ir 2515	P. J. RIDIKAS 3354 S. Halsted St. TEL. YARDS 1419
---	--

I. J. ZOLP 1646 W. 46th St. YARDS 0781 0782	J. LIULEVICIUS 4348 S. California Ave. TEL. LAFAYETTE 3572
--	---

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDUJIMO ISTAIGA
AMBULANCE—Dieną ir Naktį
VISI TELEFONAI YARDS 1741-1742
4604-07 S. Hermitage Ave.—4447 S. Fairfield Ave.
Tel. Lafayette 0727

DYKAI

Klasyfikite mūsų radio programus Antradienio ir Šeštadienio rytiais, 10:00 Val. Ryto, iš W.H.L.P. stoties (1480-K) su Povilu Šalimieru.

Barbara Darlys, (Drangeliene) neseniai sugrįžo iš Lietuvos. Ji ten dainavo Katno Operoj, Barbara Darlys turi labai gražų balsą. Tad visus kviečia dalyvauti jos koncerte.

Tikiėtus galite gauti "Vilnius" raštinej.

PIENO KOMPANIJOS ATSIKAKO PRISTATYTI PIENĄ BEDARBIAI UŽ 5 CT.

Šį Pirmadienį Negaus Pieno Veltui Pašalpgaviai, Sako Leo Lyons

Chicago Skubios Šalpos Administracija yra susitarusi su Agrikultūros Departamentu, kad išpiktai pieno pervešis iš rinkos nupigiamais...

Yra nustatyta, kad gali gauti veltui pieno šelpiamas šeimos vaikai po kvortą į dieną iki 7 metų amžiaus...

Is Washingtono agrikultūros ministras Wallace žymi, kad neatsisako nuo originalio plano, jog duoti bedarbiams pieno veltui.

Už jį užmokės šalpa administracija po 5 centus už kvortą, o kitą dalį priimkės Agrikultūros departamentas, pagal sutartį.

Savanaudžiai Savanaudžiai nepaiso žmonių gerovės. Pieno kompanijos parodė aiškiai, kad jeigu jos negali pasidaryti daug pelno, tai visumenei, ypač jos biedniariai daliai, pašalpgaviam pataunai nenori.

Sekmadienį Ciceriųjų Parengimas

Spalio 15 d., Lietuvių Liuosybės svietainėje įvyks Literatūros Draugijos 42 kuopos parengimas. Tai bus šio sezono atidarymo žašlų ir šokių vakaras.

Kaip ir praaičtyje, mūsų kuopa atidaro rudens šokių sezoną. Taigi, nepamirškite spalio 15 d. buti Lietuvių Liuosybės svietainėje.

Restorančio Pilkio Pokilis Mūsų garsusis valgyklos savininkas P. Pilkis praneša lietuvių visuomenei, savo draugam ir kaimynam, kad jo darže, Liberty Grove, Willow Springs, Ill., sulatijo ir nedidelių, spalio 14-15 d., bus iškilmingos vaišės.

Sears Roebuck & Co. Biznis Sears Roebuck and Co. raštinė padavė biznio apyskaitą. Per pastulines keturias seveltes biznis padaugėjęs 25 nuosimčius ir per visus šiuos metus 22 nuosimčius.

Brightonparkiečių Pare Brightonparkiečiai neužmirškite, kad šį šeštadienį, spalio 14 dieną, vakare, įvyks lietuviškos vakaruskos Pavyo namuose, 3948 S. Artesian ave. Visi, kas mylite lietuviškai pasišokti, gerai pasivašinti ir padainuoti, tai atsilankykite į mūsų parengimą linksmam laikai praleisti.

Automobilius Susikulė, Užmuše Moterį Mrs. George Erickson, 24 m., vairuojamas automobilis išsprudo iš kontrolės ir atsimušė į medį ties 118th st., ant Princeton ave.

Jauni Vagys Policija areštavo tris jaunuolius. A. Crandal, 15 m., M. Finn, 14 m. ir S. Cozzolino, 14 m. Jūs sužmė beapvagiant Stanley McCullough namą, 8246 S. Carpenter ave.

Auto Poilsio Vietų Gerinimo Reikalu Konferencija Ateinanti ketvirtadienį miesto rotušėje įvyks preliminarinė konferencija išplėtimui veiklos poilsio vietų gerinimui-recreation centers. Ketvirtadienio konferencija bus prisirngimas prie lapkričio 8 d. konferencijos, kuri įvyks Hotel Sherman.

Chicago Vyrų Choro Vakaras Chicago Vyrų Choras rengia meniška vakarą spalio 22 d., Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

Chicago Vyrų Choro Vakaras Musų choristai pasirenge publiką palinksinti su trijų veiksmų komedija "Amerikoniškas Žentas".

Jauni Vagys Policija areštavo tris jaunuolius. A. Crandal, 15 m., M. Finn, 14 m. ir S. Cozzolino, 14 m. Jūs sužmė beapvagiant Stanley McCullough namą, 8246 S. Carpenter ave.

Perkins Vėl Atsiuntė Telegramą Armour Co.

Is Washingtono darbo ministrė Frances Perkins vėl pasiuntė telegramą Armour and Co. prezidentui Cabell, reikalaujanti kompaniją prisistūti delegatus ateinantį antradienį į Washingtoną deryboms dėl kontrakto su CIO unija.

Ponas Cabell atsakė, kad jis negalės priimti anksčiau, kaip ketvirtadienį, spalio 19.

Derybų eigą suklindė daliniai ir delto, kad ADF viršininkai išliko aiškiami, kad jie turi Armour and Co. skerdyklose narį ir turėtų būti atstovaujami CIO unija sutiko, kad būtų perbalsuojama Chicago Armour and Co. skerdyklose, kurios unijos darbininkai, nior CIO ar ADF. Federacijos viršininkai to išsigandę ir jau nenori, kad taip būtų balsuojama. Mat jie žino, kad skerdyklose Federacijos unija neturi įtakos. Tačiau vis bando kenkti deryboms.

—Bučeris.

Trys Savaitės iki "Vilnius" Didžiojo Koncerto

Idomus ir įspūdingas "Vilnius" koncertas bus lapkričio 5 d., Sokol Hall, 2343 S. Kedzie av.

Didis ir senai laukiamas, meno atžvilgiu labai juosius, "Vilnius" koncertas įvyks lapkričio 5 dieną, Sokol Hall, 2343 S. Kedzie ave.

Programas bus nepaprastai gražus ir idomus. Tik dalį programo dalyvių skelbiame. Vėliau pasakysime kitus artistas ir dainininkus.

Manome, kad Chicago publikai bus pasiligo trijų grandiečių, tai Al Brazio, M. Batučio ir F. Jokubausko dainų. Lapkričio 5 dieną jie dalyvaus programo pildyme.

Taipgi dainuos A. Kenstavičienė, V. Tarutis, "Student Prince" operetės žvaigždės.

Lietuviai mėgsta šokius. Tai komitetas ir pasirupino rusų šokių grupe pakviesti. Visame pasaulyje skaitosi geriausias baletas, tai rusiškas baletas.

Be to, bus trys chorai, kurie pildys programą. Tai tik dalis programo, kaip sakėm.

Gerbiamos lietuvių visuomenės prašome pasižymėti savo kalendoriujie lapkričio 5 d., jog to sekmadienio popietį ir vakarą praleisite didžiajam "Vilnius" piknik. Kvieslys.

Laikraščiai Prieš Embargo Nuėmimą Chicagoje ir visoje valstijoje didžiama laikraščių stovi už embargo palikimą. Tulas H. L. Williamson padaręs anketa ir gavo atsakymų nuo 335 laikraščių, kad jie už embargo palikimą, 16 laikraščių pasisakė prieš ir 17 susilaikė.

Vis daugiau ir daugiau žmonių pasisako, kad embargo nuėmimas gali šią šalį įvelti į karą.

—Plenius.

Laikraščiai Prieš Embargo Nuėmimą Chicagoje ir visoje valstijoje didžiama laikraščių stovi už embargo palikimą. Tulas H. L. Williamson padaręs anketa ir gavo atsakymų nuo 335 laikraščių, kad jie už embargo palikimą, 16 laikraščių pasisakė prieš ir 17 susilaikė.

—Plenius.

Laikraščiai Prieš Embargo Nuėmimą Chicagoje ir visoje valstijoje didžiama laikraščių stovi už embargo palikimą. Tulas H. L. Williamson padaręs anketa ir gavo atsakymų nuo 335 laikraščių, kad jie už embargo palikimą, 16 laikraščių pasisakė prieš ir 17 susilaikė.

Išmoka Nuosimčius Užšalusių Pinigų Banke

Edward J. Barrett, valdžios akauerinis, praneša, kad išmoka užšalusių pinigų po 5 centus nuo dolerio iš First State and Saving banko. Jau dabar bus grąžinta užšalusių pinigų 45 nuosimčiai.

Pastaba Taksu Mokėtojams

Kuone kiekvienas taksu mokėtojas gauną "Publication List, Cook County Personal Property Assessment Form, 1939".

Galvė šį Publication List, peržiūrėkite kiek kiek jūs esate aptaksuoti, arba pažiūrėkite taip vadinamą "assessed value" stovį. Pamate, kad jūs esate perdaug aptaksuoti, tada jūs turite teisę įieškoti pagalbos. Pagelba yra: jūs galite failuoti "objection" pas Board of Appeals į John S. Clark's raštinę, ant trečių lyubų, County Building.

Išpildę tu vadinamą "objection file", jums bus paskirta tyrinėjimo diena. Jeigu tamsta prirodysi, kad neįdomo turto mažiau turį, negu esate aptaksnotas, tada John Clark's raštinę jums pataisys tu klaidą.

Kiekvienas taksu mokėtojas gali apsiginti nuo panašių kelbunų ir išvengti daug rūpesčio ir nesmagumo.

Gal didžiama iš jūsų gavę tu "publication list" numetę į gurba, tai bantdykite pasiklausti pas savo kaimyną. Kadangi tamstos kaimynas taip yra gavęs arba gaus taip vadinamą "publication list".

Labiausiai turėtų atlikti mirtę faktą biziariai. Maži arba dideli biziariai atlikę šį maži reikalavimą vėliau neįvyks koks nesuspatingas tarpe taksu mokėtojų ir taksuojančių masišnos. Kada žmogus nenori kooperuoti arba pagelbėti taksavimo komisijai, daug kartų įsaisi turi įvykti nesmagumų, arba buna jo neįdomo turto bila perdidė.

—Adv. Charles P. Kal.

Raudonųjų Medžiotojai Pieno išvežiotųjų unijos prezidentas R. G. Fritchie paskelbė, kad jis pradės medžioklę savo unijoj ant komunistų.

Girdi, Dies komisija paskelbė, kad esą 514 komunistų draivečių. Tas įvarė šių ponui R. G. Fritchie, raudonųjų baubo putiečių ir dabar pradėjęs medžioklę.

Tai yra blofas, kas liečia tu medžioklę, nes nei Dies, nei ponas Fritchie nežino kiek yra komunistų pieno išvežiotųjų unijoj. O antra, komunistai tiek turi teisės, kiek turi patis unijos viršininkas, arba kiti unijos nariai, kurie laikosi republikonų, demokratų ar socialistų pažiūrų.

Matyti, ponas viršininkas nori įvesti inkviziciją nariam, priversti juos- taip protauti, kaip protauja unijos prezidentas pasimdamas riebią algą iš darbininkų sumokamų duoklių.

—Darbininkas.

CLASSIFIED ADS.

BUSINESS CHANCES BIZNO PROGA. Greenleaf Delogessen, Ice Cream, garų apšildomai, ant kampo apgyventojų vietoj, 3001 S. Kildare ave. (12-14)

BUSINESS CHANCE PARDAVIMUI Tavernas West Englewood apieilinkė; gera vieta. Taipgi turi keturis gyvenimui kambarius. Kurta vandeniu apšildoma. Telefonuokite: Grovehill 5769. (13-14)

PARDAVIMUI Tavernas gerų apieilinkė; žema randa, prietama kaina. Kreipkitės po adresu: 936 E. 75th St. (1-2)

NAMAS IR GROSERNE PARDAVIMUI arba apsimetymui namas ir grosernė su staku, Kaina žema. Gerai išdirbta vieta. Kreipkitės šiuo adresu: 936 W. 29th Street (14-20)

REAL ESTATE FOR SALE Namai-Zemė Parduviamai NAMAS PARDAVIMUI už labai žemą kainą. Norint patikrinti, apsimoka pamatyti, 3 pagvėnių namas, du flatai, krasutė ir rūsis prie Leola Lincoln Ave. Kaina \$3500. A.J. Hey 3941 N. Ashland Ave. Phone Buckingham 1743. (12-13)

JAU ATDARAS pamatymui naujas, 5 kambarių mūrinis bungalovs parduviam arba randa. Bandomi aplinko 1900 N. Kostner. Įmokėti reiki \$1,500, Paskola bus galima duoti. Elston Coma Co. Pensacola 8906 Albany 6184 (13-14)

COAL COAL COAL Black Gold Lump or Egg \$8.00 Mine Run \$7.50 Stoker Nut \$7.50 Petroleum Coke \$5.00 GRUNDY MINING COMPANY CANAL 7447 (14)

CICERO ŽINIOS Apie Viską Po Biskį Kaip girdėli, tai mažesnėse dirbtuvėse paima po kiek darbininkų. Daugelis jų dirba karo užsakymus.

Miesto viršininkai patyrė, kad čia yra antri metų vaikus, kurie pasako bile kompanijos automobilio vardą. Tai tik vienas toks galbus vaikas yra J. V.

Chiagietis E. Thomas apivešė su ciceriete Adele Petrus. Jaunavėliai gyvena Chicagoje.

Prie Western Electric dirbtuvės fermeris, vežęs paršus, susikūlė su kitu automobiliu. Pasileido po gatves 50 paršų. Policija prihuvo ir šoko paršus gaudyti. Sakė, kad vagį greičiau gali sugauti, negu paršą. Farmeris turėjo daug nuostolių.

Hot Point Co. dirba valdžios užsakymus. Čia atsilankė valdžios agentai ir nufotografavo visą dirbtuvę. Valdžios inžinieriai prižiūri, kad viskas būtų gerai atlikta.

Čia paėmė daug naujų darbininkų. Tačiau didžiama jų yra atsigisli šio kompanijos iš kitų miestų. Čia daugiausiai gamina elektrinius pečius del laivui. Šiuo laiku CIO bando suorganizuoti darbininkus mūsų dirbtuvėse. Matyti, bosai to bijosi ir jau kalba, kad pakelsi algas.

—Darbininkas.

Halsted Sample Warehouse Rakandai — Radios Už Pigiau Phone VICTORY 2679 Mr. ir Mrs. Mike Tarutis New Century Tavern

3149 S. Halsted Street Chicago, Illinois Kur Jūs, Gėlimininkai? Pas Mike Taruti Bridgeportan.

UNIVERSAL RESTAURANT Vestvėim, Krikiųpomp ir Kitodėim Bankietam Suteikiam Patarnavimą. Linkinamas Patarnavimas Visiems Antanas Norkus, Sav. 750 W. 31st St. Chicago, Ill. Tel. VICTORY 0470

CRANE COAL COMPANY 5332 South Long Avenue — Telefonas POrtsmouth 9022 POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, perkant 5 tonus ar daugiau, \$7.65 PETROLEUM CARBON COKE, perkant 5 tonus ar daugiau, \$7.40

Medicinos Doktorai

Dr. A. K. Rutkauskas GYDYTOJAS 4422 S. Western Avenue KASDIENA Nedėliomis pagal sutartį Phone Virginia 3316

DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PIRTAIKO 3343 S. Halsted Street VALANDOS: 11 iki 12, 2 iki 4 ir vakarais 7 iki 8. Sveikatos klausimais kreiptis į 1157 ryto. Tel. Yards 3146

A. Montvid, M. D. West Town State Bank Bld. 2400 West Madison Street VALANDOS: 1 iki 3 popietį, 6 iki 8 vakarais. Tel. Seely 7530 Namų Telefonas Brunswick 0597

Dr. Pulsucki LeVan PHYSICIAN & SURGEON Ligonis priimam per visą 24 val. X-RAY SVIESOS SPINDULIAI 1957 Garfield Boulevard Tel. HEMlock 6699 Res. 6231 S. Rockwell St. Prof. 0469

DR. STRIKOLIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vakaro. Nedėliomis pagal sutartį. Ofiso Tel. Yards 4787 Namų Tel. PROspect 1930

Ofiso Tel. Virginia 9036 Namų Tel. BEVERly 8244

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue OFISO VALANDOS: 2-4 ir 6-8 p.m. Nedėliomis pagal sutartį. Phone Yards 5251 Residence: Kenwood 5107

DR. BERTASH 756 West 35th Street (Romp. 35th ir S. Halsted St.) VALANDOS: 1-3 ir 6-8 iki 9-20 vakaro. Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone Canal 6180 DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street VALANDOS: nuo 1-3 ir 7-8 popietį ir nedėliomis pagal sutartį. Rez. 6631 So. California Ave. Telefonas Republic 7568

DENTISTAI Phones: Yards 2246 Residence: Kenwood 5107

DR. C. Z. VEZEL'S DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (geri daktarai) VALANDOS: 1-3 ir 6-8 vakarais. Sevend pagal sutartį.

Ofiso Tel. Canal 6122 Dr. George I. Bložis DENTISTAS 2201 W. Cermak Rd. VALANDOS: 9-30 iki 12 ryto; 1 iki 4-30 popietį; 6 iki 8 vakarais. Nedėliomis ir sekmadieniais pagal sutartį.

Telefonas HEMlock 9252 ANELIA K. JARUSZ Physical Therapy & Midwife Pirmadienį, antradienį ir trečiadienį randasi 6630 S. Western Avenue Chicago, Ill. Ketvirtadienį, penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį randasi Central Avenue Beverly Shores, Ind. Telefonas Michigan City 2799 R 3

DR. G. SERNER Lietuviš Akių Gydytojas Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso Tel. Yards 1829 Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 West 35th St. Kampas Halsted St. Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį

Phones: Grovehill 3111 DR. A. K. BUTKO LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro